№ 5. Brześć nad Bugiem, dn. 1 czerwca 1922 r. Rok II.

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POLESKIEGO

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: Brześć n|B., Poleski Urząd Wojewódzki.
Cena pojedyńczego egzem. 200 mk. Ogłoszenia po 60 mk. za wiersz szpaltowy za tekstem.

Do Ludności Województwa Poleskiego.

Powołany na stanowisko Delegata Rządu Ziemi Wileńskiej opuszczam Województwo Poleskie po czternastomiesięcznej pracy organizacyjnej około ugruntowania tu podstaw państwowości Rzeczypospolitej.

W dniu 1 marca roku ubiegłego, obejmując urząd Wojewody Poleskiego, w odezwie swej do ludności Województwa zwróciłem się z zapowiedzią tych najszczerszych zamiarów Rządu, z jakimi szła tu Władza Polska, zamiarów — całkowicie skierowanych do zaprowadzenia w kraju tym ładu, porządku, poszanowania ustaw, bezpieczeństwa osobistego, wzywając jednocześnie do pracy nad odbudową Polesia wszystkie żywotne siły miejscowego społeczeństwa.

Obecnie, opuszczając Województwo Poleskie, mogę zaznaczyć, że część zamierzeń, przedsięwziętych do podniesienia tego kraju z martwoty powojennej, już zostało zrealizowanych.

Ziemia Poleska — zorganizowana administracyjnie—dźwiga się powoli z upadku, w jaki go wtrąciła długoletnia wojna — odbudowuje się, zaczyna produkować, powracając do życia normalnego. Powstające powoli z gruzów sioła i miasta, coraz częściej widniejące uprawne zagony — świadczą o tej pracy twórczej, podjętej od podstaw i prowadzonej niestrudzenie, pracy, której rezultaty mnożą się z dnia na dzień i na każdym kroku. Liczne szkoły, jakie tu przy pomocy ludności powstały, mówią o dźwiganiu się duchowem i cywilizacyjnem kraju. Budzący się przemysł i handel poczyna ożywiać stosunki ekonomiczne Polesia. Wszystko zaś to znamionuje rychłe, przy sprzyjających warunkach, odrodzenie kraju.

Żegnając się więc dziś z całą ludnością Województwa Poleskiego po czternastu miesiącach wspólnej pracy — wspólnej, bo jakkolwiek różnej w szczegółach, lecz jednym ożywionej duchem i do wspólnego zmierzającej celu: odrodzenia i dźwignięcia tej ziemi — pragnę podziękować tym wszystkim ludziom dobrej woli, którzy, pracując każdy w swoim zakresie, do osiągnięcia tego celu przyczynili się, ułatwiając tem moje zadanie.

Jednocześnie wyrażam nadzieję, że społeczeństwo miejscowe nie będzie ustawać w podjętej pracy, lecz ze zdwojoną energją dążyć będzie zarówno do gospodarczego jak i kulturalnego rozwoju Polesia, w przeświadczeniu, że uprawiając i doskonaląc swój zagon rodzimy — budujemy potężny gmach wielkiej i silnej Rzeczypospolitej.

WOJEWODA POLESKI:
(—) Walery Roman

Brześć nad Bugiem, dnia 4 maja 1922 roku.

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO.

I. 342. 343. Wykaz Ustaw i Rozporządzeń ogłoszonych w ciągu miesiąca maja 1922 r. w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej i w Monitorze Polskim, mających moc obowiązującą na terenie Województwa Poleskiego.
II. 344. Obwieszczenie Wojewody w sprawie ochrony granic.
345. Rozporządzenie Wojewody dotyczące urządzenia i utrzymania jatek w miastach i miasteczkach Województwa Poleskiego. 346. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 maja 1922 r. o zmianie nazwy gminy Wyrowskiej. 347. Rozporządzenie Wojewody o normach odszkodowań za zwierzęta zabite z polecenia władz państwowych lub padłe skutkiem szczepień. 348. Rozporządzenie (Nr. 2289) Wojewody w sprawie walki z księgosuszem.
III. 349. Okólnik (41) Wojewody do Starostów w sprawie niezwalniania inwalidów wojennych przy redukcji urzędników. 350. Okólnik (42) Wojewody do Starostów w przedmiocie obywatelstwa urzędników państwowych. 351. Okólnik (45) Wojewody do Starostów o trybie sporządzania protokułów policyjnych za przekroczenia przepisów sanitarnych. 352. Okólnik (46) Wojewody do Starostów w sprawie podatku na rzecz miast od przedsiębiorstw przemysłowych. 353. Okólnik (46 b) Wojewody do Starostów w sprawie powołania polsko-niemieckiego Trybunału Rozjemczego w Paryżu. 354. Okólnik (51) Wojewody do Starostów w przedmiocie zajęć ubocznych funkcjonarjuszów państwowych. 355. Okólnik (57) Wojewody do Starostów w sprawie udzielania posad inwalidom wojennym w instytucjach samorządowych.
IV. 356. Ruch służbowy w ciągu miesiąca maja 1922 r. a) w Urzędzie Wojewódzkim, b) w Starostwach.
V. 357. 358. 359. 360. Obwieszczenia o zarejestrowanych Stowarzyszeniach i Związkach.
VI. 361. 362. 363. Z księgi zarządzeń Wojewody Poleskiego. 364. Pochwała Ministerstwa Spraw Wojskowych wyrażona Staroście w Starym Samborze p. Dihdalewiczowi za gorliwe zajęcie się sprawą gołębi pocztowych.

TREŚĆ DZIAŁU NIEURZĘDOWEGO.

Mianowanie Pana Stanisława Downarowicza Wojewodą Poleskim.
Pożegnanie ustępującego Wojewody Poleskiego p. W. Romana.
Pisma pożegnalne ustępującego Wojewody Poleskiego p. Walerego Romana do organów i urzędów podległych.
Dr. F. Foryś: Urzędnik na Kresach a wychowanie fizyczne (dokończenie).
Święto 3-go maja w Brześciu nad Bugiem.
Ogłoszenia.

DZIAŁ URZĘDOWY.

I.

Wykaz Ustaw i Rozporządzeń ogłoszonych w ciągu miesiąca maja 1922 roku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej i w Monitorze Polskim, mających moc obowiązującą na terenie Województwa Poleskiego.

342.

W Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej:

Nr. 32 z dnia 5 maja 1922 r.

Poz. 256. Ustawa z dnia 23 marca 1922 r. o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów Wojsk Polskich.

Poz. 257. Ustawa z dnia 27 kwietnia 1922 r. zmieniająca postanowienia §§ 152—162 ustawy dla Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Królestwie Polskiem z dnia 20 lutego 1849 r.

Poz. 258. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 1922 r. w sprawie utworzenia Urzędu Marynarki Handlowej w W. M. Gdańsku.

Poz. 261. Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 15 marca 1922 r. w przedmiocie wykonania ustawy o przymusowem szczepieniu ochronnem przeciwko ospie.

Nr. 33 z dnia 10 maja 1922 r.

Poz. 263. Ustawa z dnia 31 marca 1922 r. w przedmiocie zmiany niektórych przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn.

Poz. 264. Ustawa z dnia 4 kwietnia 1922 r. o obowiązku zarządów gmin miejskich dostarczenia pomieszczeń.

Poz. 265. Ustawa z dnia 7 kwietnia 1922 r. o łączeniu się spółdzielni.

Poz. 268. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 1922 r. w przedmiocie wymiaru i poboru państwowego podatku gruntowego za rok podatkowy 1921 od gruntów użytkowych i lasów położonych na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego oraz powiatów: białostockiego, bielskiego, sokólskiego, wołkowyskiego, białowieskiego i grodzieńskiego województwa białostockiego.

Poz. 269. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 kwietnia 1922 r. w przedmiocie zakazu pędzenia napojów wyskokowych z jęczmienia, owsa i ich przetworów.

Poz. 270. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 maja 1922 r. w sprawie zezwolenia na wprowadzenie pracy na 3 zmiany w tartakach.

Poz. 271. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie upoważnienia urzędów celnych drogowych do odprawy bez ograniczeń środków lokomocji w ruchu podróżnych i granicznym.

Poz. 273. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 14 kwietnia 1922 r. w przedmiocie terminów do składania wykazów z art. 48 oraz zeznań o dochodzie z art. 50 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82 poz. 550) o państwowym podatku dochodowym i majątkowym.

Poz. 274. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 13 kwietnia 1922 r. o przewozie spirytusu i wyrobów spirytusowych.

Poz. 276. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 27 kwietnia 1922 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przedmiocie pomocy rolnej w r. 1922.

Nr. 34 z dnia 16 maja 1922 r.

Poz. 277. Ustawa elektryczna z dnia 21 marca 1922 r.

Poz. 278. Ustawa z dnia 28 kwietnia 1922 r. o umorzeniu obligacji 5% długoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej z roku 1920 wpłacanych na poczet nadzwyczajnej daniny państwowej.

Poz. 279. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 1922 r. w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy o tymczasowym ustroju władz szkolnych na województwa: nowogródzkie, wołyńskie i poleskie oraz na powiaty: białowieski, grodzieński i wołkowyski województwa białostockiego.

Poz. 281. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i Ministra Robót Publicznych z dnia 8 lutego 1922 r. w przedmiocie tymczasowych przepisów egzaminacyjnych na mierniczych przysięgłych (geometrów kl. II w b. Królestwie Polskiem).

Poz. 286. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 maja 1922 r. o utworzeniu okręgu szkolnego poleskiego.

Poz. 287. Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 27 marca 1922 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu w przedmiocie wykonania ustawy o ograniczeniach w sprzedaży napojów alkoholowych na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego oraz powiatów: białowieskiego, grodzieńskiego i wołkowyskiego województwa białostockiego.

Poz. 288. Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 27 marca 1922 r. w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej niektórych rozporządzeń sanitarnych oraz dotyczących aptek na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie i powiaty grodzieński, wołkowyski i białostocki województwa białostockiego.

Poz. 289. Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 27 marca 1922 r. w przedmiocie rozciągnięcia na województwa nowogródzkie, poleskie i wołyńskie oraz powiaty: białowieski, grodzieński i wołkowyski województwa białostockiego mocy obowiązującej przepisów o badaniu żywności i przedmiotów użytku publicznego.

Poz. 290. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 11 kwietnia 1922 r. w przedmiocie częściowej zmiany rozporządzenia wykonawczego z dnia 28 października 1921 r. o wykonaniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 października 1921 r. w przedmiocie opodatkowania spirytusu i wyrobów wódczanych.

Poz. 292. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 28 kwietnia 1922 r. w przedmiocie wykonania art. 17 ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy z dn. 6 lipca 1920 r. o ujednostajnieniu na obszarze b. zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 66 poz. 437) na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1922 r. Nr. 2 poz. 7).

Nr. 35 z dnia 21 maja 1922 r.

Poz. 296. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 maja 1922 r. w przedmiocie upoważnienia Ministra Spraw Wojskowych do powołania na ćwiczenia lekarzy weterynarji.

Poz. 298. Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 27 marca 1922 r. w przedmiocie przewożenia i ekshumacji zwłok oraz zgłaszania zatruć ołowiem, cynkiem, fosforem, arszenikiem i rtęcią w zakładach przemysłowych, fabrykach i warsztatach na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego i powiatów: białowieskiego, grodzieńskiego i wołkowyskiego województwa białostockiego.

Poz. 299. Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 10 kwietnia 1922 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz Ministrem Skarbu w przedmiocie tekstu ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. Nr- 37, poz. 210) z uwzględnieniem częściowych zmian wynikających z ustawy z dnia 27 stycznia 1922 r. w przedmiocie częściowej zmiany ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży napojów alkoholowych (Dr. U. Rz. P. r. 1922 Nr. 12, poz. 104).

Poz. 301. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 22 kwietnia 1922 r. celem wykonania ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 r. w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz 550) o państwowym podatku dochodowym i podatku majątkowym.

Nr. 36 z dnia 22 maja 1922 r.

Poz. 306. Ustawa z dnia 11 maja 1922 r. w przedmiocie zmiany ustaw z dnia 1 sierpnia 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 64 poz. 386) oraz z dnia 17 grudnia 1920 r. (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr. 2 poz. 4) o odpowiedzialności osób wojskowych za przestępstwa z chęci zysku.

Poz. 307. Ustawa z dnia 11 maja 1922 r. **o** rachubie czasu.

Poz. 309. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 1922 r. w przedmiocie wprowadzenia obowiązku odstępowania na rzecz Państwa zwierząt pociągowych.

Poz. 310. Rozporządzenie wykonawcze Ministra Spraw Wojskowych z dnia 11 maja 1922 r. do ustawy o obowiązku odstępowania zwierząt pociągowych i wozów na rzecz Państwa.

Nr. 37 z dnia 25 maja 1922 r.

Poz. 311. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 24 marca 1922 r. w przedmiocie przydzielenia do kategorji niebezpieczeństwa przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia od wypadków w myśl postanowień ustaw z dnia 28 grudnia 1887 r. i z dnia 20 lipca 1894 r. w brzmieniu ustalonem ustawą z dnia 7 lipca 1921 r. oraz w przedmiocie ustanowienia klas niebezpieczeństwa dla poszczególnych kategorji niebezpieczeństwa na czas od 1 lipca 1921 r. do 31 grudnia 1924 r.

Nr. 38 z dnia 26 maja 1922 r.

Poz. 313. Ustawa z dnia 26 października 1921 r. o opłatach stemplowych od weksli.

Poz. 314. Ustawa z dnia 24 marca 1922 r. w przedmiocie zmiany art. 17 ustawy z dnia 26 października 1921 r. o opłatach stemplowych od weksli (Dz. U. R. P. z 1922 r. Nr. 38, poz. 313).

Poz. 315. Ustawa z dnia 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie podwyższenia i zrównania stawek przy niektórych opłatach stemplowych(należytościach).

Poz. 317. Rozporządzenie Ministra Skarbu i Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 maja 1922 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu celem wykonania ustawy z dnia 26 października 1921 r. o opłatach stemplowych od weksli.

Poz. 318. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia

13 maja 1922 r. w przedmiocie blankietów wekslowych.

Poz. 319. Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, oraz Poczt i Telegrafów z dnia 8 maja 1922 r. w przedmiocie opłat stemplowych od podań oraz świadectw urzędowych.

Poz. 321. Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Kolei Żelaznych z dnia 8 maja 1922 r. w przedmiocie opłat stemplowych od dokumentów przewozowych.

Poz. 323. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 10 maja 1922 r. o legalizacji statutów kółek rolniczych.

Nr. 39 z dnia 30 maja 1922 r.

Poz. 325. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 11 kwietnia 1922 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych w przedmiocie ustalenia rodzajów kotłów parowych, podlegających nadzorowi względnie bezpośredniemu dozorowi Ministra Spraw Wojskowych.

Poz. 326. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 13 maja 1922 r. o opłatach za czynności urzędów miar.

Poz. 327. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 15 maja 1922 r. w przedmiocie ustalenia niektórych terminów dla zachowania i przywrócenia praw własności przemysłowej, dotkniętych przez wojnę światową.

Poz. 329. Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 26 kwietnia 1922 r. w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Poz. 330. Rozporządzenie Ministra Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 15 maja 1922 r. o częściowej zmianie rozporządzenia z dnia 7 kwietnia 1922 r. o ulgach celnych.

Poz. 331. Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 17 maja 1922 r. o ustaleniu wysokości opłat wywozowych od wywozu jaj.

Poz. 332. Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dnia 9 maja 1922 r. w sprawie zmiany w przepisach o kolejności przyjmowania ładunków, nadawanych do wysyłania, oraz o wykonaniu planu przewozowego na zasadzie kolejności.

Poz. 333. Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dnia 17 maja 1922 r. o uzupełnieniu i zmianach taryfy osobowej i bagażowej, obowiązującej na polskich kolejach państwowych.

343.

W Monitorze Polskim:

Nr. 101 z dnia 4 maja 1922 r.

Poz. 48. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 1922 r. w przedmiocie zatwierdzenia statutu państwowego Instytutu Farmaceutycznego.

Nr. 105 z dnia 10 maja 1922 r.

Poz. 54. Rozporządzenie Ministrów Skarbu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 20 kwietnia 1922 roku zawieszające wykaz zwolnionych od cła preparatów chemicznych przeznaczonych do tępienia szkodników w gospodarstwie rolnem.

Nr. 108 z dnia 13 maja 1922 r.

Poz. 56. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 maja 1922 roku o wydawaniu paszportów zagranicznych.

Nr. 109 z dnia 15 maja 1922 r.

Poz. 58. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 maja 1922 r. o zmianie nazwy gminy Wyrowskiej.

Nr. 111 z dnia 17 maja 1922 r.

Poz. 60. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 lutego 1922 r. w przedmiocie statutu organizacyjnego drukarni państwowych.

Nr. 116 z dnia 23 maja 1922 r.

Poz. 65. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 12 maja 1922 r. o warunkach uzyskania zaświadczeń, wymienionych w § 5 rozporządzenia Ministrów Skarbu, oraz Przemysłu i Handlu z dnia 7 kwietnia 1922 roku o ulgach celnych.

Nr. 120 z dnia 29 maja 1922 r.

Poz. 67. Obwieszczenie Ministerstwa Skarbu z dnia 9 maja 1922 r. w sprawie dróg, na których może się odbywać obrót towarów między w. m. Gdańskiem a Rzeczpospolitą Polską.

II.

344.

OBWIESZCZENIE.

Zmieniając częściowo rozporządzenie moje z dn. 1-go grudnia 1921 r. w sprawie ochrony granic i wykreślenia stref granicznej i nadgranicznej na terytorjum Województwa Poleskiego, zarządzam co następuje:

W celu zapewnienia mieszkańcom miejscowości nadgranicznych warunków możliwie nieskrępowanego ruchu zarówno w obrębie pasa granicznego, jak i w kierunku miejscowości położonych w głębi Państwa, tudzież wobec konieczności zapewnienia należytej ochrony granicy drogą jaknajściślejszej izolacji strefy nadgranicznej, wszystkie większe wsie i osady zostają z tej strefy (nadgranicznej) wykluczone i przechodzą do strefy granicznej.

Strefa nadgraniczna, stanowiąc pas do dwukilometrowej szerokości bezpośrednio przylegający do linji granicznej, będzie, w myśl powyższego, przebiegać odpowiednio zwężając się przy tych miejscowościach, które z niej zostają wykluczone:

I. STAROSTWO ŁUNINIECKIE:

Strefa nadgraniczna: Czeremoszna, osada leśna Stawińskiego, osada leśna Bylina, chutor Nory, chutory Rostań, Iwaniszyn, Susze, Lesiczyno, Niownia, osada naprzeciwko wsi Wieliczkowicze, folwark Kliszcze, chutor Rachonicze, osada Smolarnia I, Łagun Smolarnia II, Smolarnia Denenberga, chutor Jankowskiego, b. cegielnia Agarkowa, chutor Gutkowa Ninka, leśna osada Budy Agarkowa, folwark Wilcza, osada leśna Masło, osada leśna nad rzeką Stwigą, chutor Zawod, Mliniszewo, chutor Lipczyn, chutor Słoboda, chutor Nastachowski.

Strefa graniczna: Morocz gm. Zaostrowickiej, Kucowszczyzna, Ostaszyno, folw. Helenowo, Łezowice,

N. Mokrany, St. Mokrany, Zadworze, Nowy Rożan, Kołki, Lenin wieś i folwark, Jowicze, Zalutycze, Milewicze, Grabowo wieś i folwark, Jaśkowicze, Morocz, wieś i fol. gminy Lenińskiej, Morszczynowicze, Budy, Jelno, Pieszczaniki, osada szpitalna i 4 chutory przy niej, Małe Maleszewo, Łódki, Korma, Kupiel i Tupik.

II. STAROSTWO SARNEŃSKIE:

Strefa nadgraniczna: Tartak.

Strefa graniczna: Netreba, Budki Borowskie, Zamoście, Okop, Woniacze, Derewce, Białowiż, Snowidowicze i Ostki.

Wzywam mieszkańców miejscowości, wykluczonych ze strefy nadgranicznej, by w ciągu dni 14-tu od daty niniejszego obwieszczenia zwrócili Starostwu otrzymane zaświadczenia (koloru żółtego), stwierdzające miejsce ich zamieszkania w tej strefie — pod rygorem aresztu do 1-go miesiąca, lub grzywny do 10.000 marek w drodze administracyjno-karnej (art. 1 Rozp. M. S. Wew. z dnia 5.XI-1920 r., Dz. Urz. Z. T. P. i E. Nr. 4 poz. 32).

Powyższe nabiera mocy z dniem ogłoszenia.

Brześć n|B., dnia 1 maja 1922 r.

Wojewoda Poleski:

(—) Walery Roman

345.

Rozporządzenie dotyczące urządzenia i utrzymania jatek w miastach i miasteczkach Województwa Poleskiego.

Na zasadzie art. 1124 i 1125 Ustawy Lekarskiej (Zbiór Praw b. Ces. Ros. T. XIII wyd. 1905 r.) zarządzam, co następuje:

jatki mogą być otwierane jedynie na zasadzie zezwoleń właściwych Magistratów, potwierdzonych przez Starostwa, z obowiązkiem przestrzegania przez właścicieli jatek poniższych przepisów:

§ I.

Lokal przeznaczony na jatkę winien mieć wejście tylko od frontu (od ulicy), nie może łączyć się z mieszkaniem zajmowanem przez ludzi i może być używanym tylko do handlu i przechowywania produktów mięsnych.

UWAGA: Odstąpienie od wymagań niniejszego paragrafu, w sensie dopuszczenia w jatkach bocznego albo tylnego wejścia, może być dopuszczone w wyjątkowych wypadkach za zezwoleniem odnośnych władz.

§ II.

Rozmiar każdej nowootwieranej jatki określa się na podstawie uprzednich oględzin i opinji Komisji, złożonej z państwowych lekarzy medyka i weter. i przedstawiciela władzy policyjnej. Komisja weźmie pod uwagę maksymalną ilość towaru, którą jatka może pomieścić bez uszczerbku utrzymania jej w czystości. Wysokość jatki nie może być mniejszą od 3½ metr. Stawianie drewnianych przegródek w jatkach jest wzbronione.

§ III.

Lokal jatki winien być suchy, jasny, z dostateczną wentylacją. Pożądane jest, by jatka zaopatrzoną była w lodownię.

§ IV.

Ściany jatki winny być pokryte nieprzepuszczalnym, odpowiednim do obmywania, materjałem, lub olejno malowane i utrzymywane stale w należytym porządku i czystości.

§ V.

Podłoga winna być również nieprzepuszczalna i utrzymana stale w należytym porządku i czystości.

Posypywanie podłogi piaskiem i innymi sproszkowanymi materjałami jest wzbronione.

§ VI.

Powierzchnia stołu dla mięsa i wag powinna być pokryta ocynkowaną blachą. Malowanie powierzchni stołów zabrania się.

Haki do wieszania mięsa powinny być z pobielanego metalu. Kłody do rozrąbywania mięsa nie mogą mieć szpar ani pęknięć, powierzchnia ich powinna być zupełnie czystą.

§ VII.

Wywieszanie mięsa na drzwiach jatki, oraz w innych miejscach na zewnątrz jatki, zabrania się. W czasie ciepłej pory roku mięso powinno być nakryte białemi, czystemi pokrywadłami (merlą i t. p.).

Do zawijania sprzedawanego mięsa nie wolno używać zapisanego, drukowanego, lub wogóle używanego papieru.

§ VIII.

Mięso w jatkach powinno być zawsze świeże, pochodzić od zdrowych zwierząt i winno być ostemplowane przez dozór weterynaryjny.

§ IX.

Mięso nie powinno leżeć na stołach, lecz wisieć na hakach, wbitych w ścianę na takiej wysokości ażeby nie dotykało podłogi.

§ X.

Na mięsie, obejrzanem przez państwowego względnie miejskiego lekarza weter. lub oglądacza, przykłada się stempel niebieski lub czerwony:

stempel niebieski przykłada się na mięso pierwszego gatunku, a czerwony na mięso drugiego gatunku t. j. takie, które może być spożywane tylko po silnem przegotowaniu, lub dokładnem upieczeniu.

§ XI.

Mięso winno być sprzedawane w jatkach w taki sposób, żeby kawałek zaopatrzony w stempel był sprzedany ostatnim.

§ XII.

Przewozić mięso do jatek wolno tylko w wozach zakrytych i obitych wewnątrz cynkową blachą.

§ XIII.

W jatkach może być dozwolona sprzedaż jarzyn pod warunkiem, że takowe przechowywane będą oddzielnie od mięsa, na osobnych półkach lub w specjalnych skrzyniach.

§ XIV.

W każdej jatce powinna być umywalka do mycia rąk, woda z niej powinna płynąć strumieniem.

§ XV.

Trzymanie psów i innych zwierząt w jatkach oraz wprowadzanie ich tamże jest wzbronione.

§ XVI.

Osoby, sprzedające w jatkach mięso, jak również zajęte przenoszeniem i wyrębem mięsa, winny być ubrane w duże czyste i białe fartuchy, noże zaś i siekiery powinny być dobrze wyczyszczone i nie mogą nosić śladów brudu i krwi.

§ XVII.

Wszystkie jatki, egzystujące w miastach i miasteczkach Województwa, po ogłoszeniu niniejszego postanowienia podlegają oględzinom państwowych Komisji policyjno-sanitarno-weterynaryjnych i jeżeli nie będą odpowiadały wymaganiom niniejszego rozporządzenia, powinny być przerobione w terminie wyznaczonym przez tę Komisję, według jej wskazówek, jednakże przed upływem 3-ch (trzech) miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

§ XVIII.

Rozporządzenie niniejsze powinno być umieszczone w każdej jatce na ścianie w miejscu widocznem.

§ XIX.

Osoby, winne przekroczenia niniejszych przepisów, o ile przekroczenia te nie są przewidziane w odnośnych artykułach obowiązującego prawa, będą pociągane do odpowiedzialności sądowej na mocy art. 138 Kodeksu Karnego.

Brześć n|Bugiem, dnia 1 maja 1922 r.

Wojewoda:
(—) Walery Roman m. p.

346.

Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 maja 1922 r. o zmianie nazwy gminy Wyrowskiej.

Podaję do wiadomości, że na podstawie art. 8 rozporządzenia Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z dn. 26 września 1919 r. o samorządzie gminnym (Dz. Urz. Zarz. Cyw. Ziem Wsch. Nr. 21, poz. 215), zmieniam nazwę gminy Wyrowskiej w pow. Sarneńskim na Klesowską z siedzibą urzędu gminnego w Klesówce.

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) Antoni Kamieński

(„Monitor Polski" Nr 109 z dn. 15 maja 1922 r. poz. 58).

347.

ROZPORZĄDZENIE.

Na mocy rozporządzenia Ministerstwa Rolnictwa i D. P. z dnia 7-go maja 1920 r. niniejszym postanawiam, aż do odwołania, następujące normy odszkodowań za zwierzęta zabite z polecenia Władz Państwowych lub padłe skutkiem szczepień, zarządzonych przez te Władze (Dz. Ust. Rz. P. 19 V 1920 r. Nr. 39 poz. 237).

	1. Za konie:	
a)	Za źrebięta do 1 roku . . . Cena	do 60.000 Mk.
b)	„ „ od 1 „ do 2 lat „	do 95.000 „
c)	Za konie „ 2 lat — 3 „ „	do 160.000 „
d)	„ „ „ 3 „ i wyżej „	do 180.000 „
	Za muły . . . . „	do 120.000 „
3	Za osły . . . . „	do 30.000 „
4	„ buhaje ponad 2 lat . . . „	do 140.000 „
5	„ woły i krowy . . . . . „	do 160.000 „
6	„ jałownik od 1 roku do 2 lat „	do 70.000 „
7	„ cielęta od 1|2 r. do 1 roku „	do 40.000 „
8	„ owce i kozy . . . . . „	do 10.000 „
9	„ jagnięta i koźlęta . . . „	do 4.000 „
10	„ trzoda chlewna za pud żywej wagi „	do 10.000 „

Za zwierzęta rasowe, o ile rasowość takowych zostanie dokumentami udowodniona, normy odszkodowania mogą być podwyższone do 25 proc.

Powyższe normy odszkodowań obowiązują od 20 maja 1922 r. aż do odwołania, normy zaś z dnia 2 sierpnia 1921 r. kasuję z dniem 19 maja 1922 r.

Brześć n|B., dnia 24 maja 1922 r. Nr. 2270-wet.

p. o. Wojewody Poleskiego:
(—) Dworakowski

348.

ROZPORZĄDZENIE Nr. 2289

Wojewody Poleskiego w sprawie walki z księgosuszem.

Z powodu ponownego ujawnienia księgosuszu w m. Brześciu nad Bugiem i okolicach, celem niedopuszczenia i stłumienia tej zarazy zarządzam na podstawie artykułów 1126-1148 tom XIII i par. 19 Instrukcji Min. Rol. i D. P. Nr. 883 (P. W.) z dnia 11 marca 1921 r. i Dz. Ustaw Nr. 51 za rok 1921 poz. 319 par. 9, co następuje:

1) Wstrzymanie w powiecie Brzeskim i mieście Brześciu wszelkiego obrotu (wpęd, wypęd, przepęd, przewóz) przeżuwaczami (bydło rogate, nie wyłączając cieląt, owce i kozy) i przywozu i wywozu mięsa, oraz surowych produktów (skór, kości, rogów, kopyt), pochodzących od tych zwierząt.

UWAGA: 1-sza. Wyjątek stanowi zdrowe bydło rogate (nie wyłączając cieląt) owce i kozy, przeznaczone na rzeź w miastach i dla wojsk, które mogą być dostarczane kolejami, lub przypędzane (w ostatnim wypadku z miejscowości odległej od punktu rzezi nie więcej jak 20 kilometrów). Zwierzęta te muszą być zaopatrzone w świadectwa weterynaryjne i przed wpuszczaniem do punktów rzezi na stacjach lub w oznaczonych miejscach oglądane przez personel weterynaryjny i następnie skierowane pod konwojem do rzeźni dla zabicia w ciągu 24 godzin.

Wyjątek również stanowi mięso dla aprowizacji miast (wołowina, cielęcina, baranina i kozie), pochodzące od zwierząt zabitych na rzeźniach pod dozorem weterynaryjnym i przez takowy ostemplowane i zaopatrzone w świadectwa.

UWAGA: 2-ga. Przy zakupie bydła, owiec i kóz na rzeź wszyscy kupujący powinni zwracać się w powiecie Brzeskim do kierownika walki z księgosuszem, lub lek. weter. powiatowych po informacje, w jakich miejscowościach można nabyć zwierzęta.

2) Zamknięcie w Brześciu n|B. i w powiecie

Brzeskim jarmarków i targów na bydło, owce i kozy, oraz na surowe produkty od tych zwierząt pochodzące.

3) Kupno, sprzedaż i wymiana pojedyńczych sztuk bydła w powiecie Brzeskim i Brześciu n|B. może odbywać się tylko w miejscowościach wolnych od księgosuszu i za zezwoleniem lek. weter.

4) Wstrzymanie na kolejach żelaznych naładowywania, wyładowywania lub przeładowywania na st. Brześć i w obrębie powiatu Brzeskiego bydła rogatego, owiec i kóz i surowych zwierzęcych produktów od tych zwierząt pochodzących (za wyjątkiem mleka i masła), wywozu paszy objętościowej (siana i słomy).

5) Przewóz kolejami przez powiat Brzeski i miasto Brześć z innych powiatów i województw siana i słomy oraz surowych zwierzęcych produktów może odbywać się tylko w zakrytych i zaplombowanych wagonach i pod warunkiem, że na wywóz z miejsca załadowania paszy objętościowej i surowców będzie wydawane pozwolenie odpowiednich władz.

6) Przewóz bydła, owiec i kóz (kolejami) z innych miejscowości przez miasto Brześć i powiat Brzeski może odbywać się tylko za specjalnemi zezwoleniami, lecz pod warunkiem, że wywożone zwierzęta nie mogą być zaopatrywane w paszę w obrębie powiatu Brzeskiego, lecz winny posiadać dostateczny zapas z miejsca naładunku.

7) Wywóz siana i słomy na potrzeby miast w obrębie powiatu Brzeskiego może odbywać się tylko z miejscowości wolnych od księgosuszu i za pozwoleniem lek. weter.

8) Bydło, kozy i owce, surowe produkty od tych zwierząt pochodzące, oraz siano i słoma przewożone, wywożone lub wyprowadzane z m. Brześcia i Brzeskiego powiatu z naruszeniem niniejszego rozporządzenia podlegają konfiskacie (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 51. 23 czerwca 1921 r. poz. 319) a ich właściciele podlegają ustanowionym karom sądowym na mocy artykułu 138 i 139 kodeksu karnego.

9) Powyższe rozporządzenie obowiązuje w mieście Brześciu i powiecie Brzeskim do odwołania.

Brześć n|B., dnia 27 maja 1922 r.

p. o. Wojewody Poleskiego:
(—) Dworakowski

III.

349.

Okólnik (41) Wojewody do Starostów w przedmiocie niezwalniania inwalidów wojennych przy redukcji urzędników.

Inwalidzi wojenni zwracają się do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej ze skargami, że przy redukcji personelu zostają wydalani ze służby państwowej.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej — zgodnie z tendencją ustawodawcy, wyrażoną w artykule 53 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i t.d. (Dz. U. R. P. 32|21, poz. 195) — prosi o przestrzeganie, aby przy zwalnianiu nadmiaru pracowników zarówno w Urzędzie Wojewódzkim, jak i w Urzędach mu podległych, zatrzymano w miarę możności inwalidów wojennych oraz nie mające dostatecznych środków do życia wdowy po inwalidach wojennych, po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową, a zwalniano przedewszystkiem innych urzędników, posiadających równe kwalifikacje z osobami, wymienionemi w 53 artykule ustawy.

Wobec powyższego polecam Panom przy przedstawianiu wniosków o zwolnienie przestrzegać zasad niniejszego okólnika i, o ile to się da pogodzić z tokiem urzędowania, przy pozostawieniu na służbie uwzględniać możliwie b. inwalidów wojskowych.

Brześć n|B., dn. 1 maja 1922 r. (I-Os. 337|2).

Wojewoda:
(—) w. z. W. Dworakowski

350.

Okólnik (42) Wojewody do Starostów w przedmiocie obywatelstwa urzędników państwowych.

Prezydjum Rady Ministrów pismem z dnia 13-go kwietnia 1922 r. Nr. 7426 komunikuje:

Według artykułu 6-go ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 164) urzędnikiem może być mianowany jedynie obywatel polski. Artykuł ten wyklucza zatem ze sposobów nabycia obywatelstwa, wyszczególnionych w art. 4 Ustawy z dnia 20 stycznia 1920 roku o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 44), — nabycie obywatelstwa przez przyjęcie urzędu publicznego. Posiadanie obywatelstwa polskiego przez kandydatów na urzędników winno być przez władze powołane do nominacji — stwierdzone przed mianowaniem. Dotyczy to również i państwowych funkcjonarjuszów niższych (art. 89 ustawy o państwowej służbie cywilnej).

Wskutek powyższego polecam, by przy przyjmowaniu do służby państwowej żądano od kandydatów w liczbie dokumentów, o których mowa w artykule 16 ustawy o służbie cywilnej z dn. 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. poz. 164) — także dowodu posiadania obywatelstwa polskiego, który przedkładać należy każdorazowo przy wniosku o przyjęcie na służbę etatową (prowizoryczną).

Brześć n|B., dn. 1 maja 1922 r. (Nr. I-os. 1028|1).

Wojewoda:
(—) w. z. Wł. Dworakowski

351.

Okólnik (45) Wojewody do Starostów o trybie sporządzania protokułów policyjnych za przekroczenia przepisów sanitarnych.

Doszło do wiadomości mojej, że protokuły, sporządzane przez organa policyjne w sprawach o przekroczenie przepisów sanitarnych, bywają skierowywane do Sądów Pokoju zamiast do Starostwa.

Ze względu na to, że ustawy sanitarne rozciągnięte zostały na obszar tut. Województwa na mocy rozporządzenia Rady Min. z dnia 24-go listopada 1921 r. (Dz. Ust. Nr. 100 poz. 720), wskutek czego tak ustawa z 8|VII-1920 r. (Dz. Ust. Nr. 61 poz. 388) jak i rozporz. Nadzwycz. Komis. do spraw walki z Epidemjami z dnia 10|VI 1921 r. (Dz. Ust. Nr. 55 poz. 346) nabrało na tut. obszarze mocy obowiązującej, należy wszelkie sprawy o przekroczenie ustaw sanitarnych oraz rozporządzeń N. N. K., w myśl § 17 ust. 2 rozporz. N. N. K. z 10|VI 1922 r. (Dz. Ust. 55 poz. 345) oraz ustawy z 14|VII-1920 r. (art. 14 ust. 2

(Dz. Ust. Nr. 61 poz. 363) skierowywać do Starostwa dla przeprowadzenia postępowania administracyjno-karnego.

Zaznaczam równocześnie, że należy szczególną uwagę zwracać na to, aby wymogi przepisów sanitarnych jaknajściślej przestrzegane były w hotelach, restauracjach, kawiarniach, jatkach, masarniach, piekarniach i sklepach spożywczych, dalej na targach publicznych, dworcach kolejowych i we wszystkich tych lokalach, gdzie się zgromadzą większe ilości osób.

Polecam więc Panom Starostom wydać odpowiednie instrukcje i rozkazy podwładnym organom Policji P. i władzom samorządowym, aby pod rygorem kar dyscyplinarnych a nawet ewentualnej sądowej odpowiedzialności dopilnowały przestrzegania ustaw i rozporządzeń sanitarnych.

Brześć n|B., dn. 2 maja 1922 r. [Nr. I—624|3].

Wojewoda:

(—) Wałery Roman

352.

Okólnik (46) Wojewody do Starostów w sprawie podatku na rzecz miast od przedsiębiorstw przemysłowych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych pismem swem z dnia 23|II-22 r. Nr. S. M. 2215 zastrzegło sobie wyłącznie prawo zatwierdzania uchwał Rad Miejskich [Magistratów] w przedmiocie pobierania na rzecz miast, na mocy ustawy Sejmowej z dnia 17|XII-21 r. [Dz. Ust. Rz. P. r. 1922 Nr. 2 poz. 6] o zasilaniu finansów miejskich, podatku komunalnego od przedsiębiorstw przemysłowych.

Wobec powyższego Urząd Wojewódzki w uzupełnieniu okólnika swego z dnia 14|II r. b. Nr. 308-III 104|1 poleca Panu Staroście spowodować ponownie uchwałę organów miejskich w tym względzie.

Uchwały te winny być powzięte przez Rady Miejskie, urzędujące na mocy ustawy miejskiej z dnia 14|VIII-19 r. [Dz. Urz. Z. C. Z. W. Nr. 12 poz. 99] lub w braku ich przez mianowane z urzędu magistraty. Wysokość stopy podatkowej należy określić w uchwałach w myśl cytowanej ustawy t. j. nie wyżej 0,2 proc. od obrotu i 50 proc. od zasadniczego podatku przemysłowego.

Ponadto w uchwałach tych winny być ustalone kwoty, które w myśl art. 7 powołanej ustawy, mogą być na poczet podatku od obrotu zaliczkowo pobierane, jednak nie mogą one przekraczać 50 proc. państwowego zasadniczego podatku przemysłowego.

Odpisy tych uchwał, sporządzonych w dwuch egzemplarzach i zaopatrzonych w odnośne podpisy i pieczęć urzędową, winny być możliwie śpieszniej Urzędowi Wojewódzkiemu nadesłane, w celu przedłożenia ich Ministerstwu do zatwierdzenia.

W załączeniu przesyła się wzór pożądanej w tym przedmiocie uchwały.

Brześć n|B., dn. 5 maja 1922 r. [Nr. III-284|1]

p. o. Wojewody:

(—) Wł. Dworakowski

(załącznik do okólnika Nr. 46).

Wzór.

WYCIĄG

z protokułu posiedzenia Magistratu [Rady Miejskiej] miasta.................................odbytego w dniu..................................

Magistrat [Rada Miejska] miasta .... opierając się na ustawie Sejmowej z dnia 17|XII-21 r. [Dz. Urz. Rz. P. Nr. 2 poz. 6] na posiedzeniu swem w dniu................................ jednogłośnie [lub większością głosów] postanowił:

1) pobierać, w myśl cytowanej ustawy Sejmowej, na rzecz miasta dodatek od państwowego zasadniczego podatku przemysłowego w wysokości 50 proc. i od obrotu 0,2 proc.;

2) do wydania przepisów wykonawczych powyższej ustawy i ustalenia zatem sposobu określenia obrotu przedsiębiorstw przemysłowych pobierać na mocy art. 7 tejże ustawy Sejmowej na poczet podatku od obrotu — 50 proc. dodatku do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego;

3) i powyższe uchwały niezwłocznie przedłożyć władzy nadzorczej do zatwierdzenia, z prośbą odpowiedniego opodatkowania płatników i niezwłocznego ściągnięcia na rzecz miasta przypadającej należności.

(podpisy)

(pieczęć)

353.

Okólnik (46b) Wojewody do Starostów w przedmiocie powołania polsko-niemieckiego Trybunału Rozjemczego w Paryżu.

Załączony komunikat Min. Spr. Zagranicznych przesyła się celem podania do wiadomości interesowanym w sposób najprzystępniejszy.

Brzesć n|B., dn. 9 maja 1922 r. (Nr. I-930|).

Za Wojewodę:

(—) Wł. Dworakowski

„Ministerstwo
Spraw Zagranicznych
Nr. D. III—1699 22
Warszawa,
dn. 7 marca 1922 r.

Do Pana Ministra Spraw Wewnętrznych

w miejscu.

Ustanowiony przez art. 304 Traktatu Wersalskiego, Mieszany Trybunał Rozjemczy polsko-niemiecki został już zorganizowany w Paryżu, przy ul. Varenne Nr. 57.

Trybunał sądzi w składzie 3-ch członków i wyroki jego są ostateczne (art. 304 litera g. Trakt. Wers.).

Kompetencja Trybunału na zasadzie Traktatu Wersalskiego ustalona została, jak następuje:

I.

Art. 304 litera b) ustęp 2 Trakt. Wers. Wszelkie spory, niezależnie od ich charakteru, tyczące się umów, zawartych przed 10 stycznia 1920 r. (t. j. przed uprawomocnieniem się Trak. Wers.) pomiędzy obywatelami polskimi a niemieckimi (przez obywateli rozumieć należy zarówno osoby fizyczne jak i prawne), z wyjątkiem sporów, które stosownie do ustaw polskich podlegają kompetencji sądów polskich (np. sprawy, tyczące się nieruchomości w Polsce położonych). Polak będzie mógł wnieść sprawę do Mieszanego Trybunału Rozjemczego o ile prawo Polskie temu się nie sprzeciwia.

UWAGA: Aczkolwiek w b. Kongresówce (przed okupowaniem kraju przez Niemców) władze Rosyjskie nie ogłosiły formalnego zakazu utrzymywania stosunków handlowych z Niemcami, wszakże wobec praktyki rosyjskiej oraz ukazów i rozporządzeń rosyjskich, ograniczających prawa obywateli niemieckich, należy przyjść do wniosku, że stosunki handlowe, b. obywateli rosyjskich z b. Królestwa Polskiego były przeciwne prawu. Wskutek tego i w myśl art. 299 Traktatu Wers. oraz § 1 aneksu do art. 303 T. W. uznać należy, iż umowy zawarte między obywatelami polskimi, a b. poddanymi rosyjskimi z jednej strony, a obywatelami niemieckimi z drugiej strony, są nieważne od chwili wypowiedzenia wojny między Rosją a Niemcami (a w każdym razie od 15 listopada st. st. 1914 r., w którym to dniu wyszedł ukaz b. cesarza Rosji, zabraniający wydawania obywatelom niemieckim pieniędzy i drogocenności i ustanowiono nad przedsiębiorstwami niemieckiemi kontrolę).

Następujące jednak umowy nie są unieważnione na zasadzie Trakt. Wersalskiego:

1) Art. 299, lit. a: umowy dotyczące długów, lub innych zobowiązań pieniężnych, wynikłych z wykonania pewnej czynności lub zapłaty, przewidzianej przez te umowy;

2) Aneks do art. 303, § 2 punkt a: umowy, mające na celu przelew prawa własności, dóbr i majątków ruchomych i nieruchomych, gdy prawo własności już zostało przelane albo przedmiot został wydany, zanim jeszcze strony stały się nieprzyjaciółmi;

3) Aneks do art. 303, § 2, punkt b: dzierżawy, najem i obietnica najmu;

4) Aneks do art. 303, § 2, punkt c: umowy hypoteczne zastawu ruchomego (gage) oraz zastawu (nantissement);

5) Aneks do art. 303, § 2 punkt d: koncesje, dotyczące kopalń, kamieniołomów lub pokładów mineralnych;

6) Aneks do art. 303, § 2, punkt e: umowy, zawarte przez osoby prywatne z państwami, prowincjami, gminami miejskiemi lub innemi analogicznemi osobami prawnemi o charakterze administracyjnym, oraz koncesje, dane przez wymienione państwa, prowincje, gminy miejskie, lub inne analogiczne osoby prawne o charakterze administracyjnym;

7) Aneks do art. 303, § 11: umowy: ubezpieczenia na życie;

8) Aneks do art. 303, § 16: umowy ubezpieczenia morskiego, w których ryzyko rozpoczęło biec przedtem, nim strony stały sie nieprzyjaciółmi.

II.

Art. 300 punkt d) sprawy o odszkodowanie, względnie przywrócenie praw naruszonych w razie, gdy umowa została unieważniona bądź wskutek tego, iż strona nie wypełniła pewnego postanowienia (zastrzeżenia) umowy, bądź, iż strona skorzystała z prawa ustalonego w umowie.

UWAGA: W tym wypadku nawet dla Polaka jedynie właściwym jest Miesz. Tryb. Rozj., a nie sąd polski.

III.

Art. 300 punkty b, c, e: Sprawy o przywrócenie praw, względnie odszkodowania obywateli polskich w razach, gdy wskutek niespełniania jakiejś czynności, formalności lub zastrzeżenia podczas wojny, zarządzono na terytorjum niemieckiem lub na terytorjum, które uległo najazdowi lub okupacji niemieckiej, jakiekolwiek środki egzekucyjne, które wyrządziły szkodę obywatelowi polskiemu, o ile sprawa nie podlega właściwości sądu polskiego.

IV.

Art. 302, ustępy 2, 3 i 4. Sprawy o przywrócenie praw, względnie o odszkodowanie obywateli polskich, poszkodowanych przez orzeczenie sądów niemieckich, o ile w czasie postępowania w sprawie Polak nie mógł się bronić.

V.

Art. 305. Sprawy obywateli niemieckich i polskich o odszkodowanie w razie, gdy właściwy sąd krajowy wydał lub wydaje wyrok w sprawie przewidzianej przez Działy IV, V lub VII części X Traktatu Wers. niezgodny z postanowieniami tych Działów i jedna strona ponosi szkodę. Na żądanie Polaka Miesz. Tryb. Rozj. może odszkodowanie przyznać w ten sposób, iż strony przywróci do stanu, w jakim się znajdowały przed wyrokiem, wydanym przez sąd niemiecki.

UWAGA: Przez właściwy sąd należy rozumieć zarówno sąd niemiecki (również i Reichsgericht) lub okupacyjny, jak i sąd polski (również Sąd Najwyższy).

VI.

Art. 297, litera e i f. Sprawy z powodu reklamacji Polaków o restytucję mienia, względnie o wynagrodzenie szkody lub straty, wyrządzone na terytorjum Niemiec w granicach z 1 sierpnia 1914 r. w ich majątkach, prawach i udziałach, również w spółkach, w których byli zainteresowani, przez zastosowanie „wyjątkowych zarządzeń wojennych“, lub „środków wykonawczych“ na powyższem terytorjum Niemiec. Restytucja majątku Polaka właściciela majątku, prawa i udziału, co do którego zarządzono „środki wykonawcze“ na terytorjum niemieckiem, zostanie dokonana, o ile majątek istnieje jeszcze in natura.

UWAGA: Pod „wyjątkowemi zarządzeniami wojennemi“ należy rozumieć zarządzenia wszelkiego rodzaju, co do majątków Polaków, których celem było bez naruszenia własności odjąć właścicielom możność rozporządzania majątkiem (nadzór, przymusowa administracja, sekwestr, rekwizycja, zajęcia i t. p.) § 1 aneksu do art. 298.

Pod „środkami wykonawczymi“ rozumieć należy zarządzenia, naruszające własność i zmierzające do przekazania mienia Polaków w całości lub w części innej osobie bez zezwolenia właściciela (zarządzenie sprzedaży, likwidacji, przejścia własności, anulowanie tytułów, wywłaszczenia, konfiskaty i t. p. (§ 3 aneksu do art. 298).

VII.

Art. 298. Sprawy o przywrócenie stanu prawnego zwróconego mienia, w jakim się znajdowało ono bezpośrednio przed zastosowaniem wyjątkowych zarządzeń wojennych, lub środków wykonawczych, oraz sprawy o odszkodowanie w razie zastosowania przez Niemcy środków, naruszających prawo własności obywateli polskich, które to środki nie były stosowane do obywateli niemieckich.

VIII.

Art. 297, litera j. Sprawy o zwrot opłat i podatków od kapitałów, pobranych przez Niemcy od majątków, praw i udziałów obywateli polskich, począwszy od 11 listopada 1918 r. do 10 kwietnia 1920 r. lub gdy chodzi o majątki, prawa i udziały poddane wyjątkowym zarządzeniom, aż do chwili restytucji.

IX.

Art. 297 litera h.2^{0}, ustęp 2 i art. 92 art. 4 Nr. 2. Sprawy z tytułu reklamacji obywateli niemieckich o odszkodowanie z powodu zlikwidowania ich majątku przez Rząd Polski w razie gdy warunki sprzedaży lub zarządzenia Rządu Polskiego, nieprzewidziane przez ogólne ustawodawstwo polskie, odbiły się niesłusznie na cenie.

UWAGA: Pod „ogólnem ustawodawstwem polskiem" należy rozumieć wszelkie ustawy i rozporządzenia, wydane w przedmiocie likwidacji mienia obywateli niemieckich.

W POLSCE:

X.

Art. 310. Sprawy o ustalenie warunków, pod którymi rozwiązana przez wypowiedzenie wojny umowa odstąpienia użytkowania (licencji) praw własności przemysłowej lub reprodukowania dzieł literackich i artystycznych ma być odmówiona, jeżeli chodzi o prawa nabyte na zasadzie prawodawstwa niemieckiego.

Regulamin procesowy Mieszanego Trybunału Rozjemczego polsko-niemieckiego, zawierający przepisy procesowe, został wypracowany przez Trybunał i ogłoszony (jako oświadczenie rządowe z 3 listopada 21 r. w Dz. Ustaw R. P. Nr. 90-1921 r., poz. 670). Zgodnie z powyższym regulaminem językiem Trybunału jest język francuski, wszakże dopuszczany jest język niemiecki (art. 4), przy wnoszeniu skargi do Trybunału należy opłacić wpis stały w ilości 100 fr. franc. i 1 fr. od każdych 1000 fr. wartości powództwa (art. 22), wpis może być złożony do P. K. K. P.

——

Przy Trybunale Rozjemczym działa Ajent Rządu Polskiego. Zgodnie z powołanym Regulaminem procesowym, Ajent Rządu Polskiego:

1) ma zapewnić wykonanie wyroków Trybunału na obszarze Państwa Polskiego, stosownie do art. 304 litera 9 Trakt. Wers. (art. 67 Regulaminu Proces.);

2) W razie, gdy miejsce zamieszkania pozwanego Polaka jest niewiadomem, ma on to stwierdzić, poczem, na skutek rozporządzenia Prezydenta Trybunału, ma on zarządzić doręczenie powództwa stosownie do ustaw polskich (art. 25 Regul. proces.);

3) Wykonywa decyzje Trybunału, co do zarządzenia środków zachowawczych i zawiadamia o nich stronę, dotkniętą tym środkiem (art. 45 Regulaminu proces.);

4) Wzywa świadków na przesłuchanie (art. 49 Reg. proces.);

5) Jest organem pośredniczącym przy doręczaniu rekwizycji Trybunału, mających na celu przesłuchanie świadków przez sądy polskie (art. 51 Regulaminu proces.).

Za Ministra (podpis nieczytelny)
Dyrektor Departamentu Politycznego.

354.

Okólnik (51) Wojewody do Starostów w przedmiocie zajęć ubocznych funkcjonarjuszów państwowych.

Obowiązująca od 1 kwietnia 1922 r. ustawa o państwowej służbie cywilnej z 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 164) wkłada na funkcjonarjuszów państwowej służby cywilnej obowiązek doniesienia swej władzy służbowej o każdem ubocznem zajęciu przynoszącem jakiekolwiek korzyści materjalne i zaniechania takich zajęć, które władza uzna za niedopuszczalne. Władza winna nie zezwolić na wykonywanie takich zajęć ubocznych, których wykonywanie stoi w sprzeczności z obowiązkami służbowymi, przeszkadza w ścisłem wykonywaniu czynności urzędowych lub może wywołać uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność.

Zważywszy, że sprawa zajęć ubocznych funkcjonarjuszów państwowych nie była dotychczas jednolicie unormowana, należy wezwać wszystkich funkcjonarjuszów do bezzwłocznego zawiadomienia władzy przełożonej o zajęciach ubocznych, o ile się takiemi zajęciami zajmują i uregulować tę sprawę możliwie rychło zgodnie z przepisami art. 29 i 102 ustawy o państwowej służbie cywilnej.

Zwraca się również uwagę na postanowienia art. 30 powołanej ustawy.

O wykonaniu powyższego należy mi donieść.

Brześć n|B., dnia 10 maja 1922 r. (Nr. I-Os. 1090|1).

p. o. Wojewody:
(—) Wł. Dworakowski

355.

Okólnik (57) Wojewody do Starostów w sprawie udzielania posad inwalidom wojennym w instytucjach samorządowych.

Na zasadzie art. 54 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. (Dz. Ust. Nr. 32 poz. 195) o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową i na podstawie pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 23|IV-22 r. L. S. M. 2116 (okólnik Nr. 60) zarządzam, co następuje:

Każda instytucja samorządowa obowiązana jest przyznać pierwszeństwo przy obsadzaniu wolnej posady urzędnika samorządowego przez inwalidę, w zrozumieniu art. 2 ustawy o zabezpieczeniu inwalidów wojennych i ich rodzin, o ile kandydat inwalida posiada dostateczne kwalifikacje.

Organ kierowniczy instytucji samorządowej obowiązany jest, na wezwanie właściwego państwowego

urzędu pośrednictwa pracy, zawiadomić ten urząd o każdej wolnej posadzie urzędnika kancelaryjnego i manipulacyjnego (tak zw. siły pomocniczej). Jeżeli w ciągu 10 dni po wysłaniu zawiadomienia do instytycji samorządowej nie zgłosi się inwalida, mający dostateczne do objęcia posady kwalifikacje, instytucja obsadzi wolne miejsca według swego uznania w myśl przepisów ogólnych.

Powyższe poda Pan Starosta do wiadomości Urzędów Komunalnych, czynnych na terenie tamtejszego powiatu i zaleci w tem ścisłe stosowanie się.

Brześć n|B., dn. 24 maja 1922 r. (Nr. III-285|1).

p. o. Wojewody:
(—) *Wł. Dworakowski*

IV.

356.

RUCH SŁUŻBOWY

w ciągu miesiąca maja 1922 r.

A. W URZĘDZIE WOJEWÓDZKIM.

Minister Spraw Wewnętrznych

posunął:

Pallana Marjusza Zygmunta urzędnika VII st. sł. w P. U. W. do VI st. sł.

zwolnił ze służby:

Lutyńskiego Czesława p. o. urzędnika VII st. sł. w P. U. W. z dn. 31|V. 1922 r. wskutek przejścia na etat Min. Zdr. Publ.

Minister Zdrowia Publicznego

mianował:

Lutyńskiego Czesława p. o. Inspektora Lekarskiego w Wydz. Zdr. Publ. P. U. W. w Brześciu n|B. w VI st. sł.

Minister Pracy i Opieki Społecznej

mianował:

Baczyńskiego Romualda p. o. urzędnika VII st. sł. w Wydz. Pracy i Op. Społ. P. U. W. w Brześciu n|B.; Lenartowicza Stefana p. o. urzędnika VI st. sł. w Wydz. Pracy i Op. Społ. P. U. W. w Brześciu n|B.

Wojewoda

mianował:

Kratochwila Tadeusza Władysława p. o. Pom. Ref. w P. U. W. w Brześciu n|B. w VIII st. sł.; Waltera Wiktora p. o. Pom. Ref. w Wydz. Samorządowym P. U. W. w Brześciu n|Bugiem w VIII st. sł.; Lewińskiego Jerzego p. o. urzędnika X st. sł. w Wydz. Admin. P. U. W. w Brześciu n|B.; Kamińską Irenę p. o. Kancel. w Wydz. Prezydjalnym P. U. W. w Brześciu n|B. w XI st. sł.; Wasilewską Elżbietę p. o. Kancel. w Wydz. Budżet. Gospod. P. U. W. w Brześciu n|B. w XI st. sł.

przyjął na kontraktową służbę:

Radziejowskiego Władysława w charakterze p. o. Technika przy budowie mostów w Majkowiczach w Pol. Okr. Dyr. Rob. Publ. w Brześciu n|Bugiem z uposażeniem według VIII st. sł.; Arciszewskiego Mieczysława w charakterze kreślarza do spraw budowl. w Okr. Dyr. Rob. Publ. w Brześciu n|Bugiem z uposażeniem w|g IX st. sł.; Urbańską Stanisławę w charakterze kancelistki w Wydz. Roln. i Weter. P. U. W. w Brześciu n|B. z uposażeniem w|g XI st. sł.

posunął:

Chełmowskiego Czesława p. o. Sekr. w Urzędzie P. P. P. w Brześciu n|B. do VIII st. sł. i poruczył pełnienie obowiązków Pomocnika Referenta; Sokołowskiego Antoniego p. o. Sekr. w Wydz. Budż. Gosp. P. U. W. w Brześciu n|B. do VIII st. sł. i poruczył pełnienie obowiązków Pom. Referenta; Krippendorfównę Grażynę p. o. st. kanc. P. U. W. w Brześciu n|B. do IX st. sł. i poruczył pełnienie obowiązków Sekretarki; Krippendorfównę Aldonę p. o. Kierown. Oddz. Kanc. w Wydz. Budż. Gosp. P. U. W. w Brześciu n|B. do IX st. sł.; Konopińską Stefanję p. o. Kierown. Oddz. Kanc. w Wydz. Administracyjnym P. U. W. do IX st. sł.; Kowalską Katarzynę p. o. Urzędn. XII st. sł. P. U. W. do XI st. sł. i poruczył pełnienie obowiązków Kancelistki w Wydz. Budż. Gosp. P. U. W.; Szymonika Ludwika p. o. Kancelisty w P. U. W. do X st. sł. i poruczył pełn. obowiązków St. Kanc. w Kanc. Głównej P. U. W.

poruczył:

Dworakowskiemu Włodzimierzowi p. o. Nacz. Wydz. Prezyd. P. U. W. pełnienie zastępczo obowiązków Wojewody Poleskiego (na zasadzie depeszy Min. Spr. Wewn. z dn. 3|5 1922 Nr. Pr. 15|17) aż do czasu przyjazdu nowomianowanego Wojewody; Bałukowi Mieczysławowi p. o. Urzędnika VII st. sł. w P. U. W. pełnienie obowiązków Referenta w Wydz. Samorząd. P. U. W.; Dochtorowiczowi Stanisławowi p. o. Urzędnika VIII st. sł. w P. U. W. pełnienie obowiązków Pom. Ref. w Wydz. Samorząd. P. U. W.;

przeniósł:

Mierzejewskiego Piotra p. o. Sekr. w Wydz. Budż. Gosp. P. U. W. do Starostwa Brzeskiego i posunął do VIII st. sł. poruczając mu pełnienie obowiązków Pomocnika Referenta; Sobockiego Kazimierza p. o. Sekr. w Wydz. Samorz. w P. U. W. w dotychczasowym stopniu służbowym do Starostwa Brzeskiego poruczając mu pełnienienie obowiązków Instruktora Samorząd.; Leszczyńskiego Stanisława p. o. urzędnika XII st. sł. w P. U. W. do Starostwa Brzeskiego; Nabagłównę Bronisławę p. o. St. Maszyn. w Wydziale Budżet. Gospod. P. U. W. do Starostwa Brzeskiego.

zwolnił ze służby:

Artke'go Feliksa p. o. Pom. Ref. w Wydz. Pracy i Op. Społ. P. U. W. z dniem 31|V 1922 r. na własną prośbę; Kurciszównę Józefę kontr. st. kanc. w Insp. Weter. Wydz. Roln. i Weter. P. U. W. z dn. 15|5 1922 r. po uprzedniem wypowiedzeniu służby; Dąbrowską Zofję kontr. djetarjuszkę w Pol. Okr. Dyr. Rob. Publ. na skutek przyjęcia na kontr. służbę w charakt. kancelistki.

unieważnił dekret nominacyjny:

Jahołkowskiej Wandy p. o. Kanc. w P. U. W. wobec nieobjęcia w przepisanym terminie posady.

B. W STAROSTWACH.

Minister Spraw Wewnętrznych

przeniósł:

Żdżarskiego Witolda p. o. Urzędnika VII st. sł. w Starostwie Łuninieckiem do Starostwa w Drohiczynie.

Minister Zdrowia Publicznego

posunął:

Kuropatwińskiego Aleksandra p. o. Powiatowego Lekarza w Drohiczynie do VII st. sł.

przeniósł:

Tokarzewskiego Tomasza Powiatowego Lekarza w Kaliszu do Brześcia n|B. poruczając pełnienie obowiązków Powiatowego Lekarza powiatu Brzeskiego.

Wojewoda

mianował:

Burcika Jana p. o. Technika u Inżyniera Drogowego w Pol. Okr. Dyr. Rob. Publ. w Pińsku w VIII st. sł.; Bodnera Gotliba p. o. Pom. lek. wet. w Kobryniu w VIII st. sł.; Chybowskiego Wacława p. o. Pom. Lek. Wet. w Łunińcu w VIII st. sł.; Kurdzinowskiego Włodzimierza p. o. Lek. Wet. na pow. Prużański w VIII st. sł.; Szebla Jana p. o. Drugiego Lek. Wet. na pow. Łuniniecki w VIII st. sł.; Budzyńskiego Franciszka p. o. Nacz. Rejonu w Świętej Woli powiatu Kosowskiego w IX st. sł.; Kohmana Zygmunta p. o. Instruktora Samorządowego Starostwa w Łunińcu w IX st. sł.; Kuncewicza Witolda p. o. Sekretarza oraz kierownika Kancelarji Starostwa w Drohiczynie w IX st. sł.; Michałowskiego Stefana p. o. St. Kancelisty Starostwa w Drohiczynie w X st. sł.; Mościbrodzkiego Stanisława p. o. St. Kancelisty w Starostwie Brzeskiem w X st. sł.; Ostoję-Kaczanowskiego Florjana p. o. St. Kanc. w Starostwie Łuninieckiem w X st. sł.; Bułhakównę Zeneidę p. o. Kancelistki w Starostwie Kobryńskiem w XI st. sł.; Grześkowiaka Dyonizego Cyryla p. o. Kanc. w Starostwie Drohiczyńskiem w XI st. sł.; Korzeniowskiego Stefana p. o. kancelisty w Starostwie Kamień-Koszyrskiem w XI st. sł.; Kamińskiego Józefa p. o. Kancelisty w Starostwie Łuninieckiem w XI st. sł.; Łusakowskiego Stefana p. o. Kancelisty w Starostwie Kosowskiem w XI st. sł.; Kurciszównę Józefę p. o. Kancelistki w Starostwie Brzeskiem w XI st. sł.; Boufała Władysława p. o. Urzędnika XII st. sł. w Starostwie Kobryńskiem.

przyjął na kontraktową służbę:

Hessa Ignacego w charakterze Lekarza rejonowego w Żabince pow. Kobryńskiego w uposażeniem w|g VIII st. sł.; Gadomskiego Juljana w charakterze Urzędnika Rachmistrza Referatu rolnego Starostwa Prużańskiego z uposażeniem XI st. sł. na czas do dnia 31 czerwca 1922 r.; Łazowskiego Józefa w charakterze Zastępcy Ref. Roln. Starostwa Kosowkiego z uposażeniem w|g IX st. sł.; Dąbrowską Zofję w charakterze Kancelistki u Inżyniera Drogowego w Pol. Okr. Dyr. Rob. Publ. w Pińsku z uposażeniem według X st. sł.

odwołał dekrety zwolnienia:

Dzierożyńskiego Jana p. o. Urzędnika Gospodarczego Starostwa Łuninieckiegb i poruczył pełnienie obowiązków Pomocn. Kierown. Kancel. Starostwa w Łunińcu w IX st. sł.; Kowalskiego Ludwika p. o. Pomocn. Ref. Fin. Gosp. Starostwa Kosowskiego i poruczył pełnienie obow. Pomocn. Kierown. Kancelarji Starostwa w Kosowie Poleskim w IX st. sł.

posunął:

Sudnika Michała p. o. Sekretarza Starostwa Łuninieckiego do VIII st. sł. i poruczył pełnienie obowiązków Pom. Ref. Administr. Starostwa w Łunińcu; Grala Leona p. o. Kancelisty Starostwa Pińskiego do X st. sł. i poruczył pełnienie obowiązków Pom. Kier. Kancel. Starostwa w Pińsku; Gielicza Konrada p. o. Kancelisty Starostwa Brzeskiego do X st. sł. i poruczył pełnienie obowiązków Starszego Kancelisty; Jackiewiczównę Marję p. o. Urzędniczki XII st. sł. Starostwa Kobryńskiego do XI st. sł.; Postupalskiego Feliksa p. o. Pisarza-Maszynisty Starostwa Kosowskiego do XI st. sł.; Szczypiorskiego Teofila p. o. Urzędnika XII st. sł. Starostwa Kobryńskiego do XI st. sł

poruczył:

Usajewiczowi Franciszkowi p. o. urzędnika VII st. sł. Starostwa Pińskiego pełnienie obowiązków Referenta Administracyjn. Starostwa w Pińsku; Wójcikowi Edwardowi p. o. Referenta Administracyjnego Starostwa Drohiczyńskiego pełnienie obowiązków Referenta Samorządowego Starostwa w Drohiczynie; Kulczyckiemu Pawłowi p. o. Intendenta Starostwa Pińskiego pełnienie obowiązków Pom. Ref Administr. Starostwa w Pińsku w VIII st. sł.; Zielińskiemu Kazimierzowi p. o. Pom. Ref. Starostwa w Pińsku pełnienie obowiązków Kierownika Kancelarji Starostwa w Pińsku; Kuncewiczowi Witoldowi p. o. Sekr. i Kierowni. Kancel. Starostwa Drohiczyńskiego pełnienie obowiązków Pom. Ref. administr. Starostwa Drohiczyńskiego; Hordelukowi Mikołajowi p. o. Pom. Kierown. Kanc. Starostwa Brzeskiego pełnienie obowiązkow Sekretarza tegoż Starostwa.

przeniósł:

Malczewskiego Borysa p. o. Pom. Ref. Admin. Starostwa Łuninieckiego do Starostwa w Brześciu n|B.; Wysloucha Bolesława p. o. Pom. Ref. Fin. Gosp. Starostwa Brzeskiego do Wydz. Budż. Gosp. P. U. W. w Brześciu n|B.; Seiba Mieczysława p. o. Referenta Administracyjnego Starostwa Kamień-Koszyrskiego do Starostwa Sarneńskiego; Godlewskiego Albina p. o. Sekr. Starostwa Brzeskiego do Starostwa Łuninieckiego; Małaszka Aleksandra p. o. Naczelnika Rejonu w Świętowoli powiatu Kosowkiego do Starostwa Łuninieckiego i poruczył pełnienie obowiązków Sekretarza; Rawlika Jakóba p. o. Sekretarza Starostwa Łuninieckiego do Starostwa w Kobryniu; Sudnika Michała p. o. Sekretarza Starostwa w Kobryniu do Starostwa w Łunińcu; Kobordo Walerję p. o. Starszej Maszynistki Starostwa Brzeskiego do Wydziału Budżet. Gospod. P. U. W.; Chiłkę Jana p. o. Kancelisty Starostwa Łuninieckiego do Starostwa w Kobryniu; Jaśkiewicza Stanisława p. o. Kancelisty Starostwa Brzeskiego do Starostwa w Kobryniu; Żywickiego Leona p. o. Kancelisty Starostwa Kobryńskiego do Starostwa w Brześciu n|B..

zwolnił ze służby:

Malczewskiego Borysa p. o. Pom. Ref. Admin. Starostwa Brzeskiego z dn. 31|V. 1922 r. na własną

prośbę; Kurbana Atanazego p. o. Urzędnika Gospodarczego Starostwa Sarneńskiego z dniem 31 maja 1922 r. po uprzedniem wypowiedzeniu służby; Jakubsona Lejzora p. o. Lekarza rejonowego do walki z epidemją durów w Kosowie z dniem 31 maja 1922 r. wobec zapadnięcia na dur plamisty; Zawadzkiego Józefa p. o. Sekretarza Starostwa Pińskiego z dniem 31 maja 1922 r. po uprzedniem wypowiedzeniu służby; Dobkiewiczównę Mieczysławę p. o. St. Kancelistki Starostwa Pińskiego z dniem 15 maja 1922 r. na własną prośbę; Rzepeckiego Tomasza p. o. St. Kancelisty Starostwa Kamień-Koszyrskiego z dniem 31 maja 1922 r. wobec powołania do służby wojskowej; Chiłkę Jana p. o. Kancelisty Starostwa Kobryńskiego z dniem 31 maja 1922 r. na własną prośbę; Mirecką Marję p. o. Maszynistki Starostwa Prużańskiego z dniem 31 maja 1922 r. na własną prośbę; Gadomskiego Juljana kontraktowego urzędnika Rachmistrza Referatu Rolnego Starostwa Prużańskiego z dniem 31 maja 1922 r. na skutek spisania nowej umowy; Zuba Michała kontr. kancelistę Starostwa Łuninieckiego z dniem 30 czerwca 1922 r. po uprzedniem wypowiedzeniu służby; Bortnowską Józefę kontr. maszynistkę Starostwa Prużańskiego z dniem 31 maja 1922 r. na własną prośbę; Karpowicza Władysława kontr. Kancelistę Starostwa Drohiczyńskiego z dniem 30|4.-1922 r. po uprzedniem wypowiedzeniu służby; Boufała Władysława kontr. Kancelistę Starostwa Prużańskiego z dniem 31 maja 1922 r. po uprzedniem wypowiedzeniu służby.

unieważnił dekrety nominacyjne:

Fajngolda Mojżesza p. o. Lekarza rejonowego w Szereszewie, pow. Prużańskiego wobec nieposiadania praktyki lekarskiej; Zatońskiego Szczepana p. o. Kancelisty Starostwa Kamień-Koszyrskiego wobec rezygnacji z posady.

C. W INSPEKTORACIE WETERYNARJI NA KORDONIE GRANICZNYM.

Wojewoda

zwolnił ze służby:

Zwierzchowskiego Józefa kontraktowego sanitarjusza weterynaryjnego na kordonie granicznym w powiecie Łuninieckim z dniem 31 maja 1922 r. na własną prośbę.

V.

Obwieszczenia o zarejestrowanych Stowarzyszeniach i Związkach.

357.

Na zasadzie postanowienia Wojewody Poleskiego z dn. 17 maja 1922 r. № I. 1077|1 zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i Związków pod № 67 Stowarzyszenie pod nazwą: „Pierwsze Towarzystwo Linas Hacedek w Kobryniu".

358.

Na zasadzie postanowienia Wojewody Poleskiego z dn. 18 maja 1922 r. № I-2213|1 zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i Związków pod № 70|I Stowarzyszenie pod nazwą: „Stowarzyszenie Straży Ogniowej Ochotniczej w Rokitnie".

359.

Na zasadzie postanowienia Wojewody Poleskiego z dn. 24 maja 1922 r. № 763|3 zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i Związków pod № 69 I Stowarzyszenie pod nazwą: „Organizacja Syonistyczna Okręgu Brzeskiego".

360.

Na zasadzie postanowienia Wojewody Poleskiego z dn. 26 maja 1922 r. № I. 247|2 zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i Związków pod № 68|I Stowarzyszenie pod nazwą: „Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości w Brześciu".

VI.

Z księgi zarządzeń Wojewody Poleskiego.

361.

W dniu dzisiejszym na zasadzie depeszy Pana Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 maja № Pr. 15|17 przekazałem aż do przyjazdu nowomianowanego Wojewody Poleskiego tymczasowe pełnienie obowiązków Wojewody p. o. Naczelnika Wydziału Prezydjalnego Urzędu Wojewódzkiego Panu W. Dworakowskiemu.

Brześć n|B. dn. 4 maja 1922 r.

Wojewoda:
(—) Walery Roman

362.

Niniejszem zarządzam, ażeby na czas letni, a mianowicie od dnia 16-go maja 1922 r. począwszy, aż do odwołania, godziny urzędowe trwały od godziny 8-ej rano do godziny 3-ej po południu.

Brześć n|B., dn. 9 maja 1922 r.

p. o. Wojewody:
(—) Wł. Dworakowski m. p.

363.

Zważywszy, że w myśl Ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 r. (Dz. Ust. R. P. № 33, poz. 266) obowiązek dostarczenia pomieszczeń ciąży wyłącznie na Zarządach gmin miejskich, a zatem na organach samorządowych, a specjalne uprawnienia, przysługujące dotychczas w zakresie spraw mieszkaniowych Starostom: Brzeskiemu, Pińskiemu i Łuninieckiemu, wygasły, zarządzam co następuje:

1. Wydział Administracyjny Poleskiego Urzędu Wojewódzkiego przekaże do dnia 24 maja b. r. wszelkie akta nierozstrzygniętych dotąd spraw mieszkaniowych, t. j. niezałatwionych wogóle i będących w toku — Wydziałowi Samorządowemu.
2. Wydział Samorządowy przejmie te akta we wskazanym terminie.
3. Sprawy, wynikające z zastosowania cytowanej Ustawy, oraz podlegające w drugiej instancji orzecznictwu Urzędu Wojewódzkiego, załatwiane będą od dnia 25 maja b. r. począwszy przez Wydział Samorządowy.

Brześć n|B., dn. 19 maja 1922 r.

p. o. Wojewody:
(—) Wł. Dworakowski m. p.

364.

Pochwała Ministerstwa Spraw Wojskowych wyrażona Staroście w Starym Samborze p. Dihdalewiczowi za gorliwe zajęcie się sprawą hodowli gołębi pocztowych.

„POCHWAŁA.

Za gorliwe zajęcie się sprawą gołębi pocztowych, tak ważną dla celów obrony Państwa, oraz za szybkie zorganizowanie towarzystwa hodowców, wyrażam Staroście w Starym Samborze Panu Dihdalewiczowi Janowi gorące podziękowanie.

Niech fakt ten stanie się przykładem i zachętą dla wszystkich innych starostów, gdyż tylko takie zrozumienie sprawy i postępowanie prowadzić może do szybkiego osiągnięcia wytkniętego tej organizacji celu i postawić polskie gołębiarstwo pocztowe na poziomie odpowiadającym swemu zadaniu.

z. r. Ministra Spr. Wojskowych
Szef Departamentu VI
(—) Rybiński
Gen. Ppor."

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

MIANOWANIE PANA STANISŁAWA DOWNAROWICZA WOJEWODĄ POLESKIM.

„Do Pana
Stanisława Downarowicza
w Warszawie.

Mianuję Pana Wojewodą Poleskim w IV stopniu służbowym.

Warszawa—Belweder, dn. 18 maja 1922 r.

Naczelnik Państwa:
(—) J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:
(—) Antoni Ponikowski

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) Antoni Kamieński"

Pożegnanie ustępującego Wojewody Poleskiego Pana Walerego Romana.

Dnia 26 kwietnia r. b. urzędnicy P. U. W. żegnali powołanego do Wilna na stanowisko Delegata Rządu dla ziemi Wileńskiej pierwszego Wojewodę Poleskiego P. Walerego Romana. W sali posiedzeń Urzędu Wojewódzkiego zebrało się o godzinie 8-ej wieczorem około 100 osób z wszystkich Wydziałów Województwa na czarnej kawie i w miłym, serdecznym nastroju spędzili kilka godzin z ustępującym Wojewodą. P. Roman w swem przemówieniu pożegnalnem wyraził żal z powodu opuszczenia przezeń Województwa Poleskiego, z którem się zżył w ciągu tej 14-to miesięcznej pracy organizacyjnej, podkreślając jednocześnie, że praca ta tylko dlatego dała pomyślne wyniki, że była właściwie pojętą i poprowadzoną przez ogół podległych mu urzędników, którzy w niezmiernie trudnych warunkach życia na zrujnowanych wojną Kresach Wschodnich, pozbawieni nieraz najelementarniejszych potrzeb, potrafili przejąć się duchem prawdziwie obywatelskim w pracy nie dla bytu, lecz dla idei, sprzyjając w ten sposób budowaniu trwałych podwalin państwowości polskiej na Kresach. Dziękując w serdecznych słowach urzędnikom za tę pracą ideową, podjętą nieraz z całem poświęceniem się dla dobra Ojczyzny, życzył P. Wojewoda urzędnikom dalszej owocnej działalności w tym kierunku, dając wyraz nadziei, że te ich wysiłki doprowadzą do potęgi i rozkwitu młodą naszą Rzeczpospolitą.

W imieniu urzędników Województwa żegnał ustępującego Wojewodę Naczelnik Wydziału Prezydjalnego P. U. W. P. Wł. Dworakowski, podkreślając ten życzliwy stosunek Wojewody do urzędników, co sprawiało, że praca urzędnika kresowego, nieraz ciężka i najeżona trudnościami ze względu na niesprzyjające warunki i okres organizacyjny — właśnie wskutek tego koleżeńskiego niemal stosunku Wojewody do swych podwładnych — była miłą i owocną. Przemawiali jeszcze w tymże duchu P. P.: Gustaw Zieliński, Naczelnik Wydziału Pracy i Opieki Społecznej P. U. W., Komendant Policji Okręgu Poleskiego Inspektor Galle, Starosta Brzeski Dr. Foryś, dziękując P. Romanowi za światłe kierownictwo i pracę niezmordowaną dla dobra Ojczyzny i Polesia, której zasługi szczególniej uwydatnił w pięknem przemówieniu b. Naczelnik Wydziału Administracyjnego P. U. W. Redaktor „Głosu Poleskiego" p. Tomasz Świętochowski. Następnie po przemówieniu Prezesa Brzeskiego Koła Macierzy Szkolnej P. Snarskiego, P. Wojewoda Roman, pożegnawszy się serdecznie ze wszystkimi obecnymi, opuścił salę przy ogólnym okrzyku zebranych: „Kolega Roman, Wojewoda Wileński, niech żyje"!

* * *

Dnia 24 maja b. r. o godzinie 5-ej po południu zebrali się w sali posiedzeń P. U. W. delegaci od duchowieństwa wszystkich wyznań, przedstawiciele miast, gmin wiejskich i ziemiaństwa, władz, urzędów, oraz wszyscy starostowie Województwa Poleskiego, celem pożegnania ustępującego Wojewody P. Walerego Romana i wręczenia Mu adresu. Między innymi wśród obecnych znajdowali się: p. Jerzy Osmołowski, b. Komisarz Generalny Ziem Wschodnich i Prezes Izby Skarbowej Brzeskiej p. Czechowicz.

Przemówienia rozpoczął przewodniczący „Poleskiej Komisji Organizacyjnej pożegnania Wojewody" Prezydent miasta Brześcia n|B. p. Jan Ursyn-Niemcewicz odczytaniem adresu w następującem brzmieniu:

„Dostojny i Czcigodny Panie Wojewodo!

Krwią i łzami spłynęła Poleska Ziemia nasza w chwili, gdy Opatrzność dozwoliła nam wrócić z pod carskiej niewoli na łono zmartwychwstałej Rzeczypospolitej Polskiej.

Na miejscu zgliszcz i ruin trzeba było budować nowe życie i oto wielkie to, a tak ciężkie zadanie

przejąłeś w ręce Swoje Ty — Czcigodny Panie Wojewodo.

I jakkolwiek pobyt Twój wśród nas trwał aż nazbyt krótko, przecież z dumą na dzieło Twe patrzeć możesz.

Za Twoją bowiem troską i pracą dźwiga się Kraj ten z upadku wojny i niewoli: zwolna wraca dobrobyt, krzewi się oświata, poczucie obywatelskich obowiązków, pracy i praworządności, rośnie powaga i uznanie Polskiej Władzy Państwowej, garną się do nas wszystkie na ziemi tej narodowości, albowiem Ty—wierny pięknym tradycjom Wolnej Rzeczypospolitej zapewniłeś im sprawiedliwość i równouprawnienie bez różnicy wiary i pochodzenia...

Ty sam byłeś dla wszystkich wzorem urzędnika, obywatela, Polaka—wreszcie wyrozumiałym zwierzchnikiem i najlepszym kolegą — przyjacielem.

To też w dziejach ziemi Poleskiej Imię Twoje Ojczyzna złotemi zapisze głoskami, ponieważ pod odrodzenie Polesia Ty położyłeś fundament niezłomny.

Wspiera się on na pracy Twojej i na mądrych sprawiedliwych rządach Twych, ma zaś zaród nieśmiertelności, bo jest w nim serce Twoje i serca nasze. Poprowadzimy więc w chwałę i potęgę — wspólnie przez nas umiłowaną Ziemię — drogami, jakie Ty wytknąłeś....

Takiem przyrzeczeniem żegnamy Cię, Panie Wojewodo, w chwili, gdy wyższym powołany nakazem, odchodzisz tam, skąd wyszedł wieszcz co wołał:

„Ja kocham cały naród...
Chcę go dźwignąć, uszczęśliwić,
Chce nim cały świat zadziwić."

A że słowa te — Twojem są także hasłem, przeto niechaj praca Twoja dźwiga i wzmacnia Naród, jak tego wzór dałeś na ziemi Poleskiej. „Idź więc czyń" w Ziemi Wileńskiej — i zachowaj w Sercu Twem pamięć o tych, co w dowód uznania, wdzięczności i hołdu dla ciebie składają poniżej swoje podpisy".

Poczem adres ten w pięknej teczce z wytłaczanej artystycznie skóry i opatrzony tysiącami podpisów i dedykacją:

„Jaśnie Wielmożnemu Panu
Waleremu Romanowi
Pierwszemu Wojewodzie Ziemi Poleskiej
wdzięczni mieszkańcy wszystkich narodowości, stanów i zawodów w dniu 24 maja 1922 roku
ofiarowują"

wręczył P. Niemcewicz P. Wojewodzie Romanowi.

Drugi adres od Policji Okręgu Poleskiego wręczył P. Wojewodzie Komendant XIV Okręgu Policji P. Inspektor Galle. Adres ten brzmiał następująco:

„Dostojny i Czcigodny Panie Wojewodo!

Zarządzeniem wyższem powołany na stanowisko Administratora Polesia, poświęciłeś swą pracę, Czcigodny i Dostojny Panie Wojewodo, dla dobra zmartwychwstałej naszej Ojczyzny, dla odbudowy krwią ociekłego Polesia — i oto, choć po tak krótkiej wspólnej pracy z Tobą, widzimy wszyscy, jaki obfity plon ona przyniosła, bo Ty, Dostojny Panie Wojewodo, kochasz tę ziemię całem sercem.

Rozumiejąc, iż dla jej dobra i rozwoju niezbędnem jest zabezpieczenie porządku i ładu wewnętrznego, przez cały czas swej pracy interesowałeś się rozwojem Policji i warunkami życia jej funkcjonarjuszy.

Pojmując, iż tak młoda instytucja nie może stanąć odrazu na szczeblu doskonałości, Tyś, Dostojny Panie Wojewodo, swą troską o jej prawidłowy rozwój i wyrozumiałością umiał zyskać jej serca i prawdziwe uznanie dla siebie.

My, wyżsi funkcjonarjusze P. P. i urzędnicy Okręgu XIV-go Poleskiego ze szczerym żalem żegnamy Ciebie, życząc Ci szczęścia na dalszej drodze Twego życia i choć los nam nie pozwala nieść dalszych trudów dla odbudowy Ojczyzny pod Twojem kierownictwem, pójdziemy w dalszej pracy wierni wytkniętym przez Ciebie zasadom, dumni i szczęśliwi, że nasza Ojczyzna posiada takich obywateli, jakim Ty jesteś, Czcigodny i Dostojny Panie Wojewodo".

Z kolei żegnał Wojewodę krótkiem przemówieniem, w imieniu mieszkańców Brześcia, Prezes Rady Miejskiej Podprokurator Dmowski. Od powiatu Prużańskiego żegnała Wojewodę delegacja złożona z Burmistrza P. Szymańskiego, przedstawiciela duchowieństwa prawosławnego ks. Szamardina i rabina duchownego Dawida Fajngenbauma, przyczem ten ostatni wygłosił wielce obrazowe i charakterystyczne przemówienie pożegnalne w imieniu ludności żydowskiej. Od ludności powiatu Pińskiego występowała delegacja w osobach vice-burmistrza m. Pińska P. Borysowicza, rabina duchownego i członka Pińsko-Nowogródzkiego prawosławnego Konsystorza Ks. Drużyłowskiego, który w imieniu duchowieństwa prawosławnego i współwyznawców wyraził żal z powodu przeniesienia Wojewody oraz zapewnił Go o uznaniu, jakie wśród ludności prawosławnej pozostawiła działalność P. Romana, która kraj pogrążony w nędzy powojennej potrafiła podnieść w tak krótkim czasie do stanu nieomal normalnej wydajności. Życząc P. Wojewodzie zdrowia i powodzenia na nowem stanowisku, polecił Go opiece Matki Boskiej Ostrobramskiej w pracy dla dobra Kraju i Ojczyzny i zakończył okrzykiem na cześć Wojewody Romana. W tymże duchu żegnał Wojewodę jeden z wójtów powiatu Kosowskiego. Starosta Sarneński P. Rutkowski przemawiał w imieniu tych urzędników, którzy, pracując w odległych od Brześcia powiatach, nie mieli możności zgromadzić się na wspólnem koleżeńskiem pożegnaniu, wydanem dla Pana Wojewody w swoim czasie, a którzy przez usta mówcy pragną wyrazić ustępującemy Wojewodzie swoją najwyższą wdzięczność i uznanie za światłe, umiejętne i pełne taktu kierownictwo. Żegnał jeszcze Wojewodę w imieniu weteranów 63 roku radny miasta inżynier Żakowski, przedstawiciele gminy żydowskiej m. Brześcia i inni.

Po przemówieniach delegacji zabrał głos Wojewoda Roman, dziękując serdecznie zebranym przedstawicielom stanów i urzędów za wyrażone dlań uczucia i słowa uznania, oświadczając jednocześnie, że te dowody sympatji i uznania, jakie go tu spotykają, są raczej objawem zrozumienia i odczucia ducha rządów Rzeczypospolitej Polskiej, jej Konstytucji — celów i dążeń, a nie jego zasług osobistych jako Wojewody, gdyż jako taki — działał tu i rządził wsłuchany w głos woli Narodu, ujawniony w Konstytucji Państwa, którego zasady prawno-państwowe starał się tu utrwalić i umocnić, traktując wszystkich miejscowych obywateli jako obywateli państwa demokratycznego — bez różnicy stanu, narodowości i wyznania. I jeżeli w tem dążeniu pracując, zdołał sobie

zaskarbić uznanie w miejscowem społeczeństwie, że mu tę jego pracę — podjętą i prowadzoną w myśl odwiecznie demokratycznej idei, przenikającej zawsze państwowość polską, poczytują za zasługę, to te dowody uznania, składane mu tak szczodrze i serdecznie, uważa całkowicie jako rezultat promieniowania tej właśnie idei państwowości polskiej, której zasady i hasła wkorzeniły się głęboko w rdzeń Narodu Polskiego, jednając mu zawsze i po wszystkie czasy sympatje wszystkich stanów i narodowości, wchodzących w skład Rzeczypospolitej Polskiej. Dziękując miejscowemu społeczeństwu, w osobach jego przedstawicieli, za to zrozumienie ducha rządów polskich, ujawnionych w tych dowodach wdzięczności dla pracy jego jako przedstawiciela Rządu, życzył tymże płodnej i owocnej działalności dla jaknajszybszego rozkwitu Polesia i rozbudowy Rzeczypospolitej.

* * *

Wieczorem tegoż dnia odbył się koncert — raut, a potem bankiet pożegnalny, wydany przez miejscowe społeczeństwo na cześć Wojewody Romana, zamieniony przez uczestników w wielką manifestację uczuć wdzięczności i uznania dla zasług i pracy ustępującego Wojewody — Obywatela.

Na program koncertu złożyły się: chór skautów — uczniów gimnazjum im. Traugutta, gra na skrzypcach D-ra Majora Mikicińskiego, śpiew solowy P. Wołkowej i P. Pantelejewicza, balet P. Misiurewiczowej oraz chór oficerski 82-go p. p. i orkiestra policyjna. Po nader udatnym koncercie odbyła się uczta pożegnalna, w czasie której przemawiali, żegnając z żalem ustępującego Wojewodę: PP.: D-ca O. K. Brześć Generał Por. Krajowski imieniem wojskowości, Prezes T-wa Rolniczego P. Bańkowski imieniem ziemiaństwa, Prezydent m. Brześcia p. Niemcewicz, Redaktor „Głosu Poleskiego" p. Świętochowski, Ks. prefekt Szczerbicki w imieniu skautów okręgu Polesko-Podlaskiego i Prezes Domu Ludowego w Brześciu p. Lenartowicz.

Wojewoda Roman odpowiadając zaznaczył, iż nie przynależąc do żadnej partji politycznej, pracował, mając jedynie dobro Państwa i jego obywateli na celu, pojmując, że tylko wzajemna ufność, współpraca i tolerancja są czynnikami twórczymi w dziele budowania Państwa i że Rzeczpospolita Polska nie siłą, nie gwałtem i przymusem, ale sprawiedliwością, tolerancją i poszanowaniem wszystkich narodowości religji i obyczajów rządzi i jedna sobie miłość i lojalność swych obywateli. Następnie dziękował P. Roman społeczeństwu miejscowemu za współpracę i przychylne stanowisko względem swej osoby, stwierdzając, że praca jego spotkała się tu z wyjątkowem zrozumieniem i że znalazł tu ludzi, którzy, zarówno na urzędach jak i na placówkach społecznych, pracę dla Ojczyzny i współziomków pojmują szczytnie i rzetelnie się jej oddają i że Polesie — mając takich synów — może być dumne i zarazem o swą przyszłość spokojne.

Raut przeciągnął się do świtu, poczem Wojewoda Roman, owacyjnie żegnany i odprowadzany przez uczestników rautu do powozu, odjechał przy okrzyku zebranych: „niech żyje!".

* * *

Telegramy otrzymane przez P. Wojewodę Romana od osób i urzędów nie mogących wziąć udziału w uroczystości pożegnania.

1

„Do Pana Wojewody Walerego Romana
w Brześciu.

Prezes, vice-prezes i sędziowie Sądu Okręgowego w Pińsku ze szczerym żalem żegnają ustępującego ze stanowiska Pana Wojewodę — swego Sędziego Honorowego—wyrażają uznanie Jego dotychczasowej owocnej pracy dla dobra Ojczyzny i życzą dalszego powodzenia w przyszłej działalności.

Prezes Sądu (—) Rdułtowski, vice-prezes (—) Łubkowski, sędziowie: Stiżałko, Sołtan, Palewicz, Krudowski, Klarner, Badian.

Pińsk, dn. 23/V 1922 r.

2.

„Brześć
Pan Walery Roman
Wojewoda.

Z serdecznym żalem żegnam Pana Wojewodę, dziękując Mu za miły stosunek służbowy i uprzejmość. Szlę wyrazy wysokiego poważania.

Prezes Sądu Okręgowego
(—) Rdułtowski"

Pińsk, dn. 23/V 1922 r.

3.

„Brześć
Wojewoda Walery Roman.

Bardzo żałuję, że nie mogę osobiście przyjąć udziału w uroczystości pożegnania Pana. Załączam wyrazy głębokiej czci i poważania oraz serdeczne życzenia na nowem stanowisku.

(—) Prokurator Kosmaczewski"

Pisma pożegnalne ustępującego Wojewody Poleskiego p. Walerego Romana do organów i urzędów podległych.

I.

Do Tymczasowej Rady Wojewódzkiej
i Tymczasowych Rad Powiatowych
Województwa Poleskiego.

Obejmując stanowisko Wojewody Poleskiego byłem przekonany, że praca państwowo-twórcza na tych ziemiach, zniszczonych wojną, nie da się dokonać bez świadomej celu współpracy tutejszego Społeczeństwa.

Uważałem przeto za niezbędne, do chwili rozciągnięcia na Województwa Kresowe obowiązujących już w innych dzielnicach Rzeczypospolitej ustaw

samorządowych, powołać do życia Tymczasową Radę Wojewódzką i Tymczasowe Rady Powiatowe.

Opuszczając dotychczasowe stanowisko służbowe, zaznaczam, iż działalność powołanych do życia Rad była wielką pomocą władzom administracyjnym.

Wyrażam wszystkim Członkom Rad moje uznanie za ich prawdziwie obywatelską współpracę z władzami administracji państwowej, oraz mam to niezłomne przekonanie, że i nadal współpraca ta trwać będzie dla dobra ogólnego.

Brześć n|B., dn. 3 maja 1922 r.

Wojewoda:
(—) Walery Roman m. p.

2.

Do wszystkich Panów Naczelników Wydziałów Poleskiego Urzędu Wojewódzkiego, Panów Starostów Województwa Poleskiego i wszystkich Panów Urzędników podległych mi Urzędów.

Opuszczając Województwo Poleskie pragnę najserdeczniej podziękować Wam, Panowie, za pełną obywatelskiego zrozumienia i owocną pracę w ciągu ubiegłego czternastomiesięcznego okresu budowania podstaw państwowości polskiej na ziemiach Polesia.

Wspólnym wysiłkiem zrobiono to, cośmy zrobić mogli i zrobić byli powinni.

Za tę pracę obywatelską, w najcięższych tu na Kresach przeprowadzoną warunkach, która sprawiła, że Województwo Poleskie — jakkolwiek jedno z najmłodszych Województw — pod względem organizacji wewnętrznej nie pozostało w tyle, wyrażam Panom najgoretsze moje podziękowanie. Z żalem żegnam Was, Panowie, tracąc w Was tak wytrwałych i dzielnych współpracowników, ale i z dumą, gdyż jestem przekonany, że także pod innem kierownictwem nie ustaniecie w szczytnej pracy budowania trwałych podwalin naszej Ojczyzny.

Brześć n|B., dn. 3 maja 1922 r.

Wojewoda:
(—) Walery Roman m. p.

3.

Do Pana Władysława Galle
Komendanta XIV-go Okręgu Policji Państwowej
w Brześciu n|B.

Obejmując przed czternastu miesiącami urzędowanie na Ziemi Poleskiej, zdawałem sobie dokładnie sprawę z tego, że naczelnem zadaniem rozpoczynających tu swą pracę władz administracyjnych winno być utrwalenie bezpieczenstwa publicznego, zapewnienie ładu i spokoju na powierzonem mi terytorjum, oraz wpojenie w ludność miejscową przekonania, że pod opieką Władz naszych może nietylko żyć spokojnie, lecz równocześnie z całem zaufaniem oddać się pracy twórczej dla odbudowy zniszczonego wojną Kraju i mienia.

Przekonanie takie i pewność wzbudzić mogło w społeczeństwie miejscowem tylko nienaganne, sumienne, sprawne i zawsze poprawne zachowanie się Policji Państwowej, jako Władzy, której bezpośrednio poruczono czuwanie nad spokojem i bezpieczeństwem ludności.

Opuszczając obecnie dotychczasowe moje stanowisko służbowe, stwierdzić mogę z dumą, że Policja Państwowa powierzonego mi Okręgu spełniła w miarę możności poruczone jej zadania i nie ustaje w usiłowaniach dalszego doskonalenia się.

Zechce Pan, Panie Komendancie, przyjąć moje najgoretsze podziękowanie za tylomiesięczną pełną inicjatywy, zrozumienia i gruntownego doświadczenia pracę organizacyjną nad stworzeniem celowo działającego aparatu Policji Państwowej XIV-go Okręgu — i proszę Pana równocześnie, o wyrażenie mego uznania wszystkim Panom Komendantom Powiatotowym, Przodownikom i wogóle całemu podległemu Panu Korpusowi Policji Państwowej, za sumienną, gorliwą, sprawną i zawsze poczuciem obywatelskiem nacechowaną działalność w powierzonym zakresie.

Przechodząc na inne stanowisko służbowe, wyrażam żal, iż tracę w Panu dzielnego, sumiennego i wytrawnego współpracownika.

Brześć n|B., dn. 3 maja 1922 r.

Wojewoda:
(—) Walery Roman m. p.

4.

Do Pana Rotmistrza Henryka Grabowskiego Inspektora Granicy Wschodniej Województwa Poleskiego.

Przeniesiony na inne stanowisko służbowe uważam za słuszne stwierdzić, że działalność Pańska, jakoteż wszystkich podwładnych Panu Komendantów, Funkcjonarjuszów i Oddziałów — przeznaczonych dla strzeżenia pokoju i nienaruszalności naszych rubieży wschodnich—była zawsze celową i dodatnią.

Dzięki doświadczonemu Pańskiemu kierownictwu, oraz gorliwej i sumiennej współpracy podwładnych Panu Komendantów, Funkcjonarjuszów i Oddziałów, dokonywanej wśród uciążliwych, nieraz bardzo trudnych warunków, było możliwem uniknąć wielu niepożądanych nieporozumień i komplikacji, oraz utrzymać ład i bezpieczeństwo w pasie pogranicznym.

Za tę pracę i gorliwość w pełnieniu służby zechce Pan, Panie Inspektorze, przyjąć moje podziękowanie i uznanie, a także wyrazić je podwładnym Panu Komendantom, Funkcjonarjuszom i Oddziałom.

Brześć n|B., dn. 3 maja 1922 r.

Wojewoda:
(—) Walery Roman m. p.

Urzędnik na Kresach a wychowanie fizyczne.

(Dokończenie).

Każdy ustrój społeczny wpływa bezpośrednio na tryb wychowania urzędnika. Społeczeństwo o ustroju zbiorowo-rodzinnym, który przechowują dotąd zapóźnione w cywilizacyjnym rozwoju ludy azjatyckie i Wschodniej Europy, wytwarzają typ urzędnika o przeciętnem wykształceniu. Wcale tam nie dążą ani do rozwoju szkolnictwa, wychowując siebie przeważnie w obrębie rodziny i przez rodziny i skutkiem tego do obsługi maszyny administracyjnej wystarczają im jednostki o twardej ręce a głowie nie swojej.

W ustrojach zbiorowo - państwowych wielka wspólnota państwa zastępuje miejsce rozprzężonej zbiorowości rodzinnej, od państwa też, które rozporządza tak licznemi posadami w armji oraz administracji, młodzi ludzie spodziewają się zapewnienia karjery. Większość państw zachodniej Europy, a szczególnie Francja i Niemcy należą do tego typu ustrojów. Od czasów Napoleona Francja posiada na swoje potrzeby odpowiednio zorganizowany aparat urzędniczy. Napoleon, organizując swoje państwo, musiał do obsługi tej olbrzymiej, skomplikowanej maszyny mieć celowo ukształtowanych urzędników. Według niego państwo dawało urzędnikom rozkazy i na tem—koniec! Według wyobrażenia Napoleona prawdziwy i dobry urzędnik powinien wyrzec się swej woli, powinien być wdrożonym do absolutnego posłuszeństwa, krótko, powinien być narzędziem w cudzych rękach. Napoleon odgadł intuicyjnie, że jedynie internaty potrafią wywrzeć odpowiedni wpływ na wyrobienie tego rodzaju typu urzędnika. W wieku młodym, w którym pojęcia i zasady nie są jeszcze wyrobione, wpajano w ludzi skoszarowanych w internatach doktryny i zwyczaje, potrzebne dla dobrego francuskiego urzędnika, to jest, brak wszelkiej inicjatywy, zwyczaj biernego posłuszeństwa, jedne i te same pojęcia u wszystkich, naogół wpajano to wszystko, co odbiera człowiekowi jego indywidualność. Formy rządu, jakie następowały po sobie we Francji począwszy od pierwszego cesarstwa, mimo pozornej różnicy, zatrzymały właściwie ustrój Napoleona.Ześrodkowanie władz rządowych, powiększona ilość urzędników, powiększony pamięciowy system naukowy, głowa naszpikowana wiadomościami do rozmiarów dyni, która chwiała się niesiona na cienkich nóżkach. Przyznać trzeba, że ta metoda odpowiadała celowi, któremu służyła. Naturalnie, aby otrzymać posady państwowe trzeba zdawać egzamina, które jak zawsze polegają na wtłaczaniu w mózg metodą pamięciową mnóstwa nieprzetrawionych wiadomości. Nie chodziło bowiem o wykształcenie ludzi zdolnych do podołania trudnościom życia, ale przygotowanie kandydatów, mogących pracować w ściśle nakreślonych ramach. Trzeci wielki typ społeczeństw o ustroju indywidualistycznym, którego najbardziej charakterystycznemi przedstawicielkami są rasy: skandynawska, i anglosaska—wytwarza odmienny typ urzędnika. Tu społeczeństwa polegają na własnych siłach, — a mała ilość urzędników zmuszona jest wytężyć swą energję, by własną inicjatywą zdobyć w społeczeństwie swojem pozycję, uznanie i zaufanie.

W tych państwach urzędnicy dążyć muszą do wyrabiania tych przymiotów, które im są potrzebne do praktycznego rozwiązywania wszystkich zagadnień związanych z życiem w obrębie państwa i narodu. Szkoła, gruntowne wykształcenie—musi ich możliwie najbardziej zbliżyć do warunków życia.

My, Polacy, jesteśmy murem granicznym między Zachodem a Wschodem, a równocześnie twierdzą obronną przed zalewem Wschodu. Znany jest z przeszłości nasz indywidualizm wybitny, ale nie możemy zapomnieć, że żyjemy w epoce przejściowej, kiedy dokonuje się nieunikniona ewolucja, która z czasem ostatecznie przekształci życie wewnętrzne i stosunki w obrębie Republiki. Jedna z największych przemian, jakie naród nasz przeżywa w obecnej chwili, jest demokratyzacja i przesuwanie się ośrodka siły społecznej na najszersze warstwy ludowe. Jest to naturalny wynik demokratyzacji ustaw wyborczych i ewolucji, która zaszła w pojęciach politycznych. Niezadowolenie, jakiego doznajemy, pochodzi tylko z rozdźwięku między systemami naszego wychowania, ukształtowanego jeszcze w dniach niewoli, a nowymi wymogami życia. Niestety, jeszcze do tej pory spokojnie kształcimy ludzi, przystosując ich do potrzeb ustroju społecznego, który właściwie przestaje istnieć. A oddziaływać przeciw następstwom takiego wychowania jest nadzwyczaj trudno. Kiedy np. badam urzędników, pracujących w różnych dzielnicach Polski, to zdaje mi się, że nawet w wykwalifikowanych, rutynowanych urzędnikach podpatrzyłem pewnego rodzaju rozszczepienie wewnętrzne na dwóch ludzi... Jeden z tych ludzi, wewnątrz tego urzędnika na zasadzie studjów socjologicznych, prawniczych i pracy zawodowej uprzedniej nauczył się, co poczynać należy! Potrafi ten człowiek mniej więcej zasadniczo o tem wszystkiem dyskutować. Ale w tym samym urzędniku przebudził się i ożył człowiek drugi, skrępowany pierwotnem wychowaniem z czasu niewoli, skrępowany tresurą, przyciśnięty przeszłością, skutkiem czego nie ma dość siły odprężyć się i wykonać mądrze, prędko, śmiało i pewnie to, czego od niego wymagają obecne warunki społeczne i polityczne we własnem, niepodległem państwie. Ciężko tym ludziom pracować wśród zmienionych warunków życia, a ciężej jeszcze ludziom zyskać ich oddanie się, wyrozumienie, serce i ich umysł. Najciężej kształtuje się skutkiem tego praca zawodowa dla tego rodzaju urzędnika — na Kresach. Tę sprawę jednakże ogromnej doniosłości poruszę w innym artykule, gdyż nie wiąże się ściśle z tem, do czego pisząc te słowa, zmierzam.

Wracam do założenia. Wszystko za tem przemawia, że społeczeństwo nasze o typie wybitnie indywidualistycznym, demokratyzując się, doprasza się, by urzędnik z krwi i kości narodu pochodzący, w zmienionych warunkach wykazał obok wybitnych zdolności urzędniczych, także wszystkie przymioty obywatela. To są słuszne żądania i kiedyś będą spełnione wysiłkiem studjów i pracy nowej, opartej na doświadczeniu, — o ile człowiek, poświęcający się ciężkiej i odpowiedzialnej pracy w karjerze urzędniczej, będzie miał wokoło wszystkie te warunki, które mu pozwolą na wyrobienie w sobie zadowolenia, spokoju i siły do wykonania zobowiązań. Trzeba ludziom dać to, co im się należy—wtedy można być spokojnym, że wydany rozkaz zostanie wykonany. Tak mówi prawnik, który przewiduje, że stało się sprawiedliwości zadość. Polityk jednakże wie, że we

wszystkich dziedzinach ludzkiego życia należy przewidywać, mało—należy i wyrozumieć. Pozostaje jeszcze dać każdemu to, co mu się z prawa zimnego — nie należy. Rozumiem przez to te wzajemne ustępstwa, które każdy z nas jest winien wszystkim, i, które wszyscy są winni każdemu. To dopiero tworzy życie obywatelskie, — życie społeczne. Poza obrębem ścisłego prawa leży według mnie wszystko. Nad sprawiedliwość bowiem, którą wymierza rozum, wyżej stawiam słuszność, bo ona jest uosobieniem sumienia.

Jeśli moje społeczeństwo słusznie domaga się, bym jako urzędnik miał pełne kwalifikacje umysłowe, odpowiednie do zajmowanego urzędu, jeśli domaga się zgodnie z duchem czasu i psychiką narodu, bym nie był tylko narzędziem bezmyślnem, ale we wszystkiem wykazywał czujną działalność Myśli, która ma ożywiać moje władze umysłowe i uczucia, to z drugiej strony, bym mógł na tej wyżynie postawiony sprostać wszystkim wymaganiom w ciężkich warunkach, trzeba, by mi dano najpierw to, czego mam prawo żądać od sprawiedliwości, potem dopiero to, czego mam prawo domagać się przez wzgląd na solidarność społeczną, od zbiorowego sumienia.

W artykule drukowanym dnia 1 maja b. r. powiedziałem, że człowiek każdy powinien dążyć do harmonijnego rozwoju władz umysłowych i sił ciała. Zdrowy urzędnik, władający przy pomocy ćwiczeń silnem ciałem, jest dla siebie samego źródłem energji, Umysł urzędnika, mającego na swoje usługi tęgie. sprężyste ciało, jest swobodnym, wolnym od uprzedzeń i porywczości.

Zdrowy cieleśnie urzędnik zdoła w sobie skupić te warunki, których potrzebuje silna wola i energja: cierpliwość, wytrwałość, odwagę, zimną krew, pomysły (inicjatywę), zapał, metodę działania. Bonald dał taką definicję człowieka kulturalnego: „człowiek jest inteligencją obsługiwaną przez narządy organiczne". Ostateczny cel, jaki dzisiaj powszechnie stawiają u nas urzędnikowi, jest znany: „bądź dobrym urzędnikiem". W to wchodzi nauka, wykształcenie, sprawność działania i niezachwiana lojalność. Są postawione tylko jednostronnie wymagania, ale dlatego właśnie powstają nieporozumienia gorzkie, czasem tragedje. Trzeba nietylko dokładnie wiedzieć, jakim ma być polski urzędnik, ale, trzeba także poznać drogi wiodące do tego celu. Kto chce zaprowadzić lepszy ustrój społeczny i skierować ku niemu społeczeństwo, kto taką zasadę stawia, ten musi mieć świadomość że ma do dyspozycji wszystkie środki, które umożliwią osiągnięcie wytkniętego celu. Zdarza się często, że z powodu niedokładnej znajomości drogi otrzymujemy rezultaty odmienne od tych, jakich się spodziewamy.

Dawne przysłowie mówi: „trzeba, żeby dom dymił!". Na Kresach, wśród cierpień niewypowiedzianych, większość urzędników mówi: „nie mam ogniska domowego, tej świętości, w którejbym po pracy znalazł miłość, wytchnienie, i radość z życia". Ognisko rodzinne, mieszkanie własne, każdy urzędnik uważać się przyzwyczaił za istotny szaniec swojej niezależności. Wygodne i porządne mieszkanie rozwija w człowieku poczucie godności, oraz niezależności. Ludzie, zamieszkający stale domy, podobne raczej do udoskonalonego szałasu dzikich, nie mogą w takiem otoczeniu, rujnującem organizm, wyrobić poczucie własnej godności. „Ubiór więcej stanowi mnicha", niż się to na pozór zdawać może. Wielu ludzi posiada tyle tylko godności, ile jej im użycza mundur wojskowy lub urzędniczy, lub ordery i inne oznaki. Kto zna psychikę mas, ten również wie, że taksamo mieszkanie i jego urządzenie wyrabia odpowiedni szacunek u ludzi dla tego, kto mieszkanie posiada.

Staranne urządzenie mieszkania stanowi dla urzędnika bodziec do usilniejszej pracy. Przyzwoite, hygieniczne mieszkanie uszlachetnia człowieka i czyni go zdolniejszym do wyrobienia się na urzędnika—„gentlemena". Często człowiek w takiem mieszkaniu zmienia swoje obyczaje, pozbywa się zastarzałych nawyknień i nałogów. Na kresach brakuje urzędnikom mieszkań. Kto stawia wymagania—niech daje,—co sprawiedliwość dać każe. „Do ut des"... W tych nieludzkich warunkach mieszkaniowych, w jakich żyje na Kresach klasa urzędnicza, nie ma mowy o tęgiem zdrowiu, o ćwiczeniu się ciała, o hygienie narządów organizmu, który utrzymywany należycie, ma służyć człowieczej inteligencji. Kiedy urzędnik wraca po pracy biurowej, wraca, ale nie do domu własnego, który dymi — tylko do zarekwirowanej nory, której właściciele najpierw przeklinają dzień, w którym im wpakowano urzędnika, a potem przez litość dla niego, patrzą tylko na niego z „podełba".

Pewnie, że załatwienie kwestji socjalnej nie może polegać na wspomaganiu jednostek, jak niepodobna jest żywić się lekarstwami. Wspieranie bowiem i lekarstwa nie stanowią naturalnych normalnych środków, podtrzymujących żywotność fizyczną i społeczną. W normalnych warunkach niema innego rozstrzygnięcia kwestji socjalnej, jak: umożliwienie jednostkom istnienia i polepszenia swej pozycji społecznej o własnych siłach. Ale na Kresach żyjemy jeszcze w anormalnych warunkach i Rząd powinien podać rękę urzędnikom, którzy w zamian za należną pomoc, spełnią obowiązek. Kiedy patrzę na okres czasu, który poświęcono budowie Kolonji urzędniczej, to czuję razem z bezdomnymi, którzy obserwują tego solitera, którego kresu przewidzieć nie można, że ci, którzy odpowiedzialność za przydługie miesiące pracy nad tymi budującymi się domami ze siebie zrzucają, nie mają słuszności, bo nie mają współczucia dla doli urzędnika.

Jest jeszcze brak drugi nie pozwalający na kulturę ciała, na utrzymanie bezwzględnej czystości ciała, a temsamem nie pozwalający na utrzymanie ciała w sprawności i sprzężystości—to brak kąpieli w Brześciu. Brakuje łazienek! Dwie spławne rzeki otoczyły miasto rozległe, — a w mieście brak łazienek. Wściekłość człowieka ogarnia, tępy ból męczy, kiedy pamięć wierna na przeszłość, zazdrościć musi zamierzchłym wiekom, więcej dającym ludziom dla życia ciała szczęścia, jak wiek obecny. W Tiryns, w pałacu królewskim odkrył słynny niemiecki badacz Henryk Schliemann najstarszy łaziebny pokój Europy. Więc kultura prastara myceńska pamiętała o zdrowiu ciała. Grecy rozpowszechnili bardzo kąpiele. Zmusiły ich do tego cielesne ćwiczenia gimnastyczne. Nagie ciało nacierali oliwą, potem posypywali piaskiem przed zapasami. Po zapasach szedł Grek do kąpieli. Dalszy rozwój kąpieli u Greków łączył się z gminowładztwem. Narodowe państwo helleńskie postawiło sobie za cel idealny, dostarczyć każdemu obywatelowi sposobności taniej do zahartowania i odświeżenia ciała i duszy w estetycznie pięknem otoczeniu. Rzym nie pozostał w tyle za Grecją. W najdawniejszych czasach dom rzym-

skiego wieśniaka miał obok kuchni—łaźnię. Pierwsze zaś łaźnie publiczne w Rzymie niezupełnie odpowiadały celowi. Później, w ostatnich stuleciach przed Chrystusem, pod wpływem Grecji zyskały łaźnie rzymskie na liczbie i urządzeniu wspaniałem. Ściany były z numidyjskiego marmuru, zbiorniki ujęte w rzadkie kamienie i srebrne krany na wodę miały, według Seneki, łaźnie ludowe. Agryppa w jednym roku swego edylstwa założył 170 łaźni, w których kąpiele wydawano darmo. Celem dostarczenia wody budowali wodociągi, podziwiane mimo naszej techniki, i dzisiaj. Do najwyższego rozkwitu doszły łaźnie od Oktaviana Augusta do Konstantyna, kiedy powstało 14 wspaniałych term, z których każda pomieścić mogła tysiące osób.

Kiedy Konstantyn Wielki przeniósł stolicę z Rzymu do Byzancjum, — Rzym miał jeszcze 856 łaźni ludowych, zużywających 750 miljonów litrów wody, dziennie. A dzisiaj!... Berlin, miasto przemysłowe, z rozgałęzioną kanalizacją, potrzebuje dziennie tylko 100 milionów litrów wody.

Starcy mieli wypróbowaną zasadę: „in balneis salus" (w łaźniach zdrowie). Pliniusz starszy twierdził również słusznie, że kąpiący się Rzym, obył się przez 6 wieków bez lekarzy. Po upadku państwa rzymskiego wędrówki ludów zgniotły zdobycze cywilizacji. Kąpiele odżyły powoli w wiekach średnich. Dobry przykład w tym kierunku dały klasztory Benedyktynów, które obok kuchni klasztornych, budowały łaźnie, dopuszczając do nich chętnie biednych i chorych. Odmówienie komuś łaźni uważano za karę kościelną. Czystość bowiem ciała była symbolem czystości duszy i serca. Na ten cel były przeznaczone fundacje pobożne. Dawano bezpłatnie kąpiele z procentów, jakie rosły z legatów fundatorów (kąpiele zaduszne).

W r. 1827 niektóre cechy w Monachium urządzały takie kąpiele dla wyproszenia zbawienia duszom zmarłych swych członków.

Wojny krzyżowe podniosły znaczenie łaźni. Krzyżowcy widzieli je na wschodzie i usiłowali je po powrocie zaprowadzić w kraju. Wojna 30 letnia zniszczyła w Niemczech łaźnie. Anglja daje pierwsza początek w XIX wieku i urządza u siebie kąpiele publiczne. Za Anglją poszły Niemcy i Rosja. W Rosji każda wieś posiada conajmniej prymitywną kąpiel parową. Tosamo w Arabji. W Japonji moda nakazuje się kąpać conajmniej co trzeci dzień raz. W samem Tokio kąpie się codziennie od 400.000 do 500 tysięcy osób! Jest w Tokio na ten cel przeszło 1000 łazienek. To jest przeszło dwa razy tyle, ile w całej Małopolsce wybudowano przez 25 lat przed wojną światową... A trzeba dodać, że kąpiele te nie osłabiają nikogo i nie czynią zniewieściałymi. Przeciwnie! według Dr. Baelza (prof. Baelz z Tokio przemawiał na kongresie lekarzy w Wiesbaden) kąpiele te liczne odświeżają i hartują ogromnie ciało Japończyków. Niemcy, znakomicie administrowani, celem wzmocnienia tężyzny i energji całego pokolenia, pierwsi rzucili myśl, by w każdej szkole wzorowo zorganizowanej, wybudować łaźnię, w której się młodzież szkolna musi kąpać przymusowo. Rada szkolna miasta Getyngi pierwsza rzuciła tę myśl, a za przekonywującą namową D-ra Fluggegs'a otwarto łaźnie szkolne w Niemczech w r. 1883. Za Niemcami poszły Szwajcarja, Danja etc.

Jeśli na zasadzie doświadczenia lekarskiego przeciętnie na jeden tysiąc mieszkańców potrzeba jednego domu łaziebnego o 10-ciu wannach, — to na Brześć n|B. potrzeba conajmniej 30-u domów łaziebnych. Mamy właściwie jako tako urządzone dwa domy łaziebne, do których uczęszczać mogą tylko zamożniejsi. Miasto pozbawione kanalizacji, studzien, wody, łazienek, mimo, że miasto ma w swoim obrębie dwie spławne rzeki, a z roku na rok coraz groźniejszy pomruk epidemji tyfusu, a kto wie, czy w tym roku także i cholery,... wściekłość bierze i jasne pioruny przychodzi ochota rzucić na cały ten kram, beznadziejnie niszczący najświętszy depozyt na ziemi—ciało, siły i zdrowie obywateli!

Urzędnicy w tym wypadku nie zorganizują wiele, bo nie mają środków materjalnych. W moim powiecie robotnicy fachowi, leśni i inni, zarabiają miesięcznie do 150.000 marek. I nie kąpią się i ani marki nie odłożą na wyzyskanie wody, by ratowała zdrowie ciała, które właścicielowi, za wyłożone siły fizyczne, takie zyski daje. I w tych ciężkich warunkach trzeba, by Rząd podjął inicjatywę, i podobnie jak Rada szkolna w Getyndze dla dziatwy szkolnej Niemiec,— u nas w Polsce w każdym nowo budowanym gmachu rządowym wybudował dział łaziebny dla urzędników danej instytucji. Mam przekonanie, że szczególnie tu na Kresach urzędnik musi mieć wyostrzony, bystry przez naukę i wykształcony umysł, ale i tęgie, zdrowe ciało. Ten urzędnik Rzeczpospolitej tu na Kresach musi być nietylko urzędnikiem i miłującym ludzi, jakiejby byli narodowości i wyznania,—ale musi być także karnym żołnierzem. Trzeba politykowi przewidywać, ale i wyrozumieć. Dlatego żądać trzeba, przez miłość do Ojczyzny, spełnienia wiernej służby,— ale, przedewszystkiem, dać temu, od którego się żąda wiele, to, co nakazuje prawo do życia—sprawiedliwość! Tylko tyle,—bo Ojczyzna nie ma wiele i wiem, że z czasem na tych wysuniętych, najcięższych posterunkach w Ojczyźnie, która za pracę nie może płacić wiele,—służyć całem sercem będą tylko najszlachetniejsi.

Dr. Fr. Foryś.

Święto 3-go Maja w Brześciu nad Bugiem.

Dnia 3-go maja odbył się w Brześciu n|Bug. uroczysty obchód Święta 3-go Maja. Po mszy polowej, odprawionej w obecności przedstawicieli władz cywilnych z Wojewodą p. Walerym Romanem i wojskowych z Generałem podporucznikiem Hajdukiewiczem, zastępcą Dowódcy O. K. № IX. na czele, rozwinął się imponujący pochód ulicami miasta, przy udziale wszystkich szkół, związków i stowarzyszeń zawodowych ze sztandarami, wojska i wielotysięcznych tłumów. Czoło pochodu stanowiły szkoły, hufiec harcerzy i harcerek, następnie szło duchowieństwo wszystkich wyznań, przedstawiciele władz z Wojewodą p. Romanem na czele, generalicja, urzędnicy i oficerowie, Rada miejska m. Brześcia, związki zawodowe, organizacje społeczne t. j. Macierz Szkolna, Koło Polek, Straż Ogniowa Ochotnicza, Dom Ludowy, „Znicz", „Echo", Zbrojownia, harcerze b. ochotnicy 205-go p.p., honorowy oddział Policji i wojsko różnych rodzajów broni. Pochód skierował się ul. Unji

Lubelskiej do ul. Jagiellońskiej i tu u wylotu parku wygłosili okolicznościowe przemówienia: Prezes Domu Ludowego P. Lenartowicz i wizytator Okręgu Szkolnego Poleskiego D-r Mendrys, którego przemówienie, wygłoszone wyborową polszczyzną, nacechowane znakomitą znajomością dziejów naszego Narodu, wywarło na słuchaczach b. silne wrażenie. Następnie pochód ul. Jagiellońską i Dąbrowskiego skierował się w aleję 3-go Maja, gdzie przed gmachem Województwa w obecności Wojewody, odbyła się rewja wojsk uczestniczących w pochodzie, dokonana przez Zastępcę Dowódcy Okręgu Korpusu Nr. IX Generała ppor. Hejdukiewicza. Świetna postawa żołnierzy, ich wyszkolenie i ekwipunek wzbudziły szczery zachwyt wśród zalegającej ulicę publiczności.

Po dokonanej rewji pochód rozwiązał się przy zbiegu ulic 3-go Maja i Zygmuntowskiej.

Wieczorem tegoż dnia, dla uświetnienia obchodzonej uroczystości, odbyły się okolicznościwe przedstawienia amatorskie w sali gimnazjum im. Traugutta, w Kinie Kolejowym, w Zbrojowni, w Domu Ludowym, połączone z koncertami chórów, orkiestr, produkcji solowych i odczytami. Kinematograf „Społeczny“ wyświetlał tegoż wieczoru obraz o treści patrjotycznej.

Ogłoszenia o zagubionych dokumentach.

Zaginęła legitymacja wydana przez Nacz. I rejonu pow. Brzeskiego na imię **Kozakiewicza Apanasa** zam. we wsi Stawiszsze gm. Połowieckiej.

Zaginął bilet wojskowy wydany w 1915 r. przez Połockiego Wojskowego Naczelnika i legitymacja Nr. 191 wydana przez Nacz. IV rej. pow. Brzeskiego na imię **Terebuna Grzegorza** zam. we wsi Orlanka gm. Miedniańskiej.

Zaginęła legitymacja wydana przez Urząd gm. Turniańskiej na imię **Karygody Bartłomieja** zam. we wsi Zawierszany gm. Turniańskiej.

Zaginęła legitymacja Nr. 3784 wydana przez Star. w Kamieniu Koszyrskim na imię **Rubinowskiego Konstantego** zam. we wsi Majdan Gm. Soszyczno.

Zaginęła książka domowa **Ewdokji Baranowej** właścicielki domu w Brześciu n/Bug. Mikołajewska Nr. 22.

Zaginęła legitymacja Nr. 607 na imię **Teodora Kielaka** mieszk. wsi Radoszynka gm. Soczyczno.

Zaginęła legitymacja wydana przez Nacz. I rej. pow. Kamień-Koszyrskiego na imię **Gerasima Białasza** mieszk. wsi Wyderty gm. Wielka-Głusza.

Zaginął dowód osobisty wydany przez Urząd gm. Sitnik pow. Bielskiego na imię **Stefana Stosiuka.**

Zaginęła legitymacja wydana przez Nacz. I rej. pow. Łuninieckiego na imię **Bazylego Artamasowa** mieszk. wsi i gminy Łuniniec pow. Łuninieckiego.

Zaginęła legitymacja wydana przez Milicję m. Pińska na imię **Oszera Wolfa Gotliba.**

Zaginęła legitymacja wydana przez Nacz. III-go rej. pow. Łuninieckiego na imię **Basi Gorelik** zam. w Dawid-Gródku pow. Łuninieckiego.

Zaginęła legitymacja wydana przez S-two Nieszawskie na imię **Bazylego Teleszy** zam. we wsi Wysokie gm. Pińkowicze, pow. Piński.

Zaginął paszport zagraniczny Nr. 15 wydany przez S-two Pińskie na imię **Tamary Zauberman.**

Zaginęła legitymacja wydana przez S-two Pińskie na imię **Nikifora Gulewicza,** zam. w Pińsku.

Zaginęła legitymacja za Nr. 5616 wydana przez S-two Pińskie na imię **Chaima Feldmana.**

Zaginęła legitymacja za Nr. 7484 wydana przez S-two Pińskie na imię **Lejby Gotlib.**

Zaginęła legitymacja wydaną przez S-two Pińskie na imię **Icki Kuszniera.**

Zaginęła legitymacja wydana przez Kom. P. P. w Pińsku na imię **Srula Ajzinsztejna.**

Zaginęła legitymacja wydana przez S-two Pińskie na imię **Ichaka Glejbermana.**

Zaginęła legitymacja Nr. 1183 wydana przez Kom. P. P. w Pińsku na imię **Icki Jankiela Galeckiego.**

Zaginęła legitymacja wydana przez Starostwo Pińskie na imię **Newacha Holcmana.**

Zaginęła legitymacja wydana przez Starostwo Pińskie na imię **Icki Bermana.**

Zaginęła legitymacja Nr. 3003 wydana przez S-two Pińskie na imię **Hady Chwatiuk.**

Zaginęła legitymacja wydana prze S-two Pinskie na imię **Salomona Mucznika.**

Zaginęła legitymacja wydana przez S-two Łuninieckie na imię **Filipa Gomorowskiego** zamieszk. chut. Rachowicze gm. Lenińskiej pow. Łuninieckiego.

Zaginęła legitymacja wydana przez Nacz. I rej. pow. Łuninieckiego na imię **Szmula Denenberg** zamieszk. Pohost-Zahorodzki.

Zaginęła legitymacja Nr. 183 wydana przez S-two Pińskie na imię **Lizy Zauberman.**

Zaginęła legitymacja wydana przez S-two Pińskie na imię **Icki Hillera.**

Zaginęła legitymacja Nr. 407 wydana przez K-dę Policji Pań. w Pińsku na imię **Heni Wasman.**

Zaginęła legitymacja Nr. 2753 wydana przez K-dę Pol. Państw. w Pińsku na imię **Mery Biegun.**

Zaginęła legitymacja wydana przez K-dę Pol. Państw. w Pińsku na imię **Szlomy Miednika.**

Zaginęła legitymacja Nr. 2809 wydana przez Starostwo Pińskie na imię **Marji Halper.**

Zaginęła legitymacja Nr. 2996 wydana przez S-two Pińskie na imię **Łazaka Mowszy Futermana.**

Zaginęła legitymacja Nr. 1111 wydana przez S-two Łuninieckie na imię **Anny Rubinsztajn.**

Zaginęła legitymacja wydana przez Nacz. II Rej. pow. Łuninieckiego na imię **Icka Myszałowa** zam. we wsi Małe Czuczewicze gm. Czuczewickiej.

Zaginęło zaświadczenie wydane przez gm. Zbirogowską na imię **Leszczuk Barbary** zam. we wsi Wieluń, pow. Kobryńskiego.

Zaginął dowód osobisty Nr. 880 wydany przez Nacz. I-go rejonu pow. Drohiczyńskiego na imię **Klejnana Pejsacha** zam. w m. Chomsku.

Zaginęła legitymacja Nr. 762, wydana przez Starostwo Kobryńskie na imię **Jemieljanowicza Jarosława.**

Zaginęło zaświadczenie wydane przez urząd gm. Celiny pow. Łukowskiego na imię **Dziewulskiego Henryka** zam. na przedm. Szpanowicze Nr. 33 w Brześciu n|B.

Zaginął dowód osobisty Nr. 736 wydany przez Starostwo Drohiczyńskie na imię **Wasyla Brycza** zam. we wsi Nikitki gm. Bezdzieżskiej, pow. Drohiczyński.

Zaginęła legitymacja Nr. 577 wydana przez K-dę P. P. w Prużanie na imię **Włodzimierza Orzepowskiego** zam. w m. Prużany.

Zaginęły następujące dokumenty wydane na imię **Rawskiego Edwarda:** dokumenty wojskowe, metryka urodzenia i inne świadectwa.

Zaginęła legitymacja Nr. 1222 wydana przez Nacz. rejonu w Berezie Kartuzkiej na imię **Froima Pilszczyka** zam. w m. Sielec pow. Prużańskiego.

Zaginęła legitymacja Nr. 1503 wydana przez Nacz. rej. w Berezie Kartuzkiej na imię **Zelika Segela** zam. we wsi Sobole gm. Rewjatycze.

Zaginął akt Nr. 2390|1 poświadczający obywatelstwo polskie wydany na imię **Sawy Żurowskiego** zam. w Choromsku gm. Chorskiej pow. Łuniniecki.

Zaginęła legitymacja Nr. 1744 wydana przez Nacz. III rej. pow. Kobryńskiego na imię **Abrama Klorfajna** zam. w Antopolu pow. Kobryńskiego.

Zaginęła legitymacja Nr. 959 wydana przez K-dę Pol. Państw. w Kobryniu na imię **Mindla Lande** zam. w Kobryniu.

Zaginął paszport wydany przez Konsulat Polski w Ameryce na imię **Jana Ihnatiuka** zam. we wsi Pełki pow. Kobryńskiego.

Zaginęła legitymacja Nr. 490 wydana przez K-dę P. P. w Kobryniu na imię **Mordka Rycenberg** zam. w Kobryniu.

Skradziono paszport wydany przez Starostwo Kobryńskie na imię **Hersza Lewenzona** zamieszk. w Kobryniu.

Zaginęła legitymacja Nr. 192 wydana przez K-dę P. P. w Prużanie na imię **Izaaka Klenickiego** zam. w Prużanach.

Zaginęła legitymacja Nr. 1060 wydana przez K-dę P. P. w Prużanie na imię **Mowszy Mesengisera** zam. w Prużanie.

Zaginęła legitymacja Nr. 3628 wydana przez Nacz. rejonu w Berezie Kartuzkiej na imię **Pawła Wojny** zam. we wsi Chojniki, gm. Malecz. pow. Prużańskiego.

Zaginęła legitymacja Nr. 296 wydana przez Nacz. I rej. pow. Prużańskiego na imię **Cukiermana Mowszy** zam. we wsi Linowo gm. Linowo.

Zaginęła legitymacja Nr. 598 wydana przez St-wo Prużańskie na imię **Jana Zająca** zam. we wsi Sosnówka, gm. Horodeczno.

Zaginął paszport wydany przez Konsulat Polski w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej na imię **Maksyma Stockiego** zam. we wsi Strychów, pow. Kobryńskiego.

Zaginęła legitymacja Nr. 813 wydana przez Nacz. III-go rej. pow. Kobryńskiego na imię **Oszera Zakhejma.**

Zaginęło zaświadczenie Nr. 1405 wydane przez Urząd Gm. Motykalskiej na imię **Stefanji Parchacz** zam. we wsi Motykały, pow. Brzeskiego.

Zaginęła legitymacja wydana przez Urząd gm. w Milanowie na imię **Czerniaka Wincentego** zam. w Brześciu ul. Kobryńska Nr. 18.

Zaginęła legitymacja Nr. 4110 wydana na imię **J. Grynberga** zam. w Brześciu ul. Dąbrowsk. Nr. 34.

Zaginęła legitymacja wydana przez Nacz. IV rej. pow. Brzeskiego na imię **Zubermana Mojszy Wolfa** zam. w Domaczewie pow. Brzeskiego.

Zaginęła legitymacja wydana na imię **Meczyka Josela** zam. w Brześciu ul. Dąbrowskiego Nr. 15.

Zaginęły następujące dokumenty wydane na imię **Kuryluka Bazyla** zam. we wsi Omelinno gm. Turniańskiej pow. Brzeskiego, paszport przedwojenny 2) karta zwolnienia z Obozu Internowanych w Strzałkowie Nr. 2047.

Zaginął paszport zagraniczny wydany przez Konsula Polskiego w New-Yorku na imię **Mielentowicza Klima** zam. we wsi Diahle, gminy Rohoźniańskiej, pow. Kobryńskiego.

Zaginęła legitymacja Nr. 389 wydana przez Nacz. III-go rej. pow. Kobryńskiego na imię **Jankla Kapelusznika** zam. w m. Antopol pow. Kobryńskiego.

Zaginął paszport wydany na imię **Mordki Hammera** zam. w Brzesciu ul. Szpitalna Nr. 2.

Zaginęło zaświadazenie wydane przez 3 pułk wojsk Kolejowych na imię **Marciniuka Kazimierza** zam. w Brześciu ul. 3-go Maja Nr. 9.

Zaginęła legitymacja wydana przez S-two Brzeskie na imię **Zająca Gotela** zam. w Brześciu ul. Kobryńska Nr. 38.

Zaginęła legitymacja wydana przez Nacz. rej. w Brześciu na imię **Jana Dryniewicza** zam. we wsi Radwanicze-Małe, gm. Radwanickiej.

Zaginęła legitymacja Nr. 884 wydana przez S-two Kamień-Koszyrskie na imię **Gawryluka Kiprjana** zam. we wsi Soszyczno tejże gminy.

Zaginęła legitymacja Nr. 1527 wydana przez S-two w Kamieniu-Koszyrskim na imię **Nikity Gasuka** zam. we wsi Kaczyn gm. Soszyczno.

Zaginęła legitymacja Nr. 1463 wydana przez S-two Kamień-Koszyrskie na imię **Trocina Jana** zam. we wsi Aleksiejówka gm. Kamień-Koszyrskiej.

Zaginęła legitymacja Nr. 369 wydana przez S-two Kamień-Koszyrskie na imię **Gawryły Hetmańczuka** zam. we wsi Wielki Obzyr gm. Borowno.

Zaginęła legitymacja Nr. 1116 wydana przez Urząd Star. w Kamieniu Koszyrskim na imię **Józefa Brzezickiego** zam. we wsi Majdan gm. Soszyczno.

Zaginęły następujące dowody wydane na imię **Sejmana Franciszka** 1) portfel z 15,000 mk., 2) zaświadczenie B. Z. 2-gi pułk art. cięż. Legjonów, 3) legitymacja Zbrojowni Brzeskiej, 4) Bilet szkoły techniczno-rysunkowej 6) cztery fotografje.

Zaginęła legitymacja wydana przez S-two Kobryńskie na imię **Morducha Szymona Rabinowicza** zam. w Kobryniu ul. Ratniańska, Nr. 39.

Zaginęło zaświadczenie z P. K. U. w Tomaszowie na imię **Demidowa Włodzimierza** i dowód osobisty wydany przez P. P. w Równem.

Zaginął paszport niemiecki wydany przez władze okupacyjne na imię **Grynberga Kałmana** zam. w Brześciu ul. Topolowa Nr. 13.

Zaginęła legitymacja Nr. 827 wydana przez Nacz. I Rej. pow. Kobryńskiego na imię **Siergieja Gryciuka.**

Zaginął paszport zagraniczny Nr. 23647 wydany przez Z. T. P. i E. w Warszawie na imię **Krejny Weksler.**

Zaginęła legitymacja Nr. 340 wydana przez S-two Łuninieckie na imię **Jana Rafnejko** mieszk. wsi Wielkie Kruchowicze gm. Kruchowickiej pow. Łunieckiego.

Zaginęło tymcz. zaświadczenie demobilizacji wydane przez P. K. U. w Pińsku na Imię **Ali Osada** mieszk. st. Lusino gm. Chotynickiej pow. Łuninieckiego.

Zaginęła legitymacja wydana przez Nacz. V rej. pow. Łuninieckiego na imię **Racheli Piereplotczyk** mieszk. m. Stolina pow. Łuninieckiego.

Zaginął paszport zagraniczny Nr. 15762 wydany przez Z. T. P. i E. w Warszawie na imię **Ajzika Holcmana.**

Zaginęła legitymacja wydana przez K-dę P. P. w Łunińcu na imię **Zofji Pawłowej** zam. w Łunińcu.

Zaginęła legitymacja wydana przez Nacz. II Rej. w Kamieńcu-Litewskim na imię **Szymona Dermanowicza** mieszk. wsi Demeniċze gm. Turniańskiej.

Zaginęła legitymacja Nr. 2927 wydana przez K-dę P. P. w Brześciu na imię **Sury Gutnickiej** zam. w Brześciu n|B. ul. Listowskiego Nr. 96.

Zaginęła legitymacja wydana przez Nacz. IV Rej. pow. Brzeskiego na imię **Łuszczewskiego Antoniego** zam. w kol. Nejdorf, gm. Domaczewskiej.

Zaginęło pokwitowanie Nr. 61 z 12 kwietnia 1922 wydane przez Nadleśnictwo Brzeskie na imię **Franciszka Pacześniaka,** zamieszkałego w Brześciu ul. Piotrowska 30 na sumę Mk. 480.000 — jako zaliczka na kupno drzewa opałowego olchowego — uważać za nieważne.

Poleski Urząd Wojewódzki podaje do wiadomości, że spirytus czysty lub skażony, przeznaczony do wyrobu syntetycznych środków leczniczych (salwarzanu, nossalwarzann, chloroformu i t. p.) lakierów, politury, eteru, barwników, półproduktów oraz materjałów wybuchowych, odnośnym rozporządzeniem ministerstwa skarbu został zwolniony od podatku akcyzowego.

Poleski Urząd Wojewódzki, jako władza przemysłowa II instancji, wydaje zainteresowanym zaświadczenia co do ilości zapotrzebowanego spirytusu, a Izba Skarbowa w Brześciu n|Bugiem na zasadzie tych zaświadczeń wydaje zainteresowanym zezwolenia na pobór spirytusu.

Za wojewodę:
(—) A. CZAPLICKI.

DRUKARNIA „ORKA", BRZEŚĆ, ZYGMUNTOWSKA 63. TEL. 18.